

Biblioteca Centrală
Regiunea
Puncova-Deva

ÎN ACEST NUMĂR:

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

TINEREȚE

- Voluntari ai satului
de Petru Vintilă
 - Valoarea nu așteaptă vîrsta
de Al. Andrițoiu
 - Fermecătorul Sașa Ivlev
de Iurie Darie
 - Dragostea, Cosmosul și roboții
de V. Nikolski
- (pag. 6—7)

Iarna e pe sfîrșite dar casele de modă sovietice se și pregătesc pentru iarna 1963. Iată, în fotografia alăturată, un model care va fi prezentat la Congresul internațional al modei de la Budapesta.

● Diversitatea talentului

de Ada Brumaru
(pag. 2)

● Agricultura și comunismul

de Al. Priadcencu
(pag. 3)

● Unde începe Brazilia ?

de A. Adjubei
(pag. 4)

ANUL XVIII

12
(888)

23 martie 1962

12 PAGINI, 1 LEU

Diversitatea talentului

Daniil Șafran este o cunoștință veche, unul dintre cei dintii emisari ai artei sovietice sosiți în țara noastră după Eliberare, pentru a ne împărtăși bucuria pe care o răspîndește muzica marilor maeștri tălmăciți de adevărații lor interpreți. Concertele de atunci, care se leagă și de numele lui George Enescu, s-au păstrat în amintirea noastră ca sărbători unde entuziasmul pune — și pe acest tărîm — o piatră la temelie trinoiței prietenii romino-sovietice. De atunci ne-au vizitat țara în repetate rânduri mulți dintre maeștrii consacrați ca și dintre tinerii interpreți sovietici și am avut prilejul să cunoaștem nivelul excepțional al școlii sovietice, care a cucerit înălțimea pe scara internațională a valorilor artistice; totuși Oistrakh, Oborin și Șafran păstrează un loc special în simpatia noastră, fiindcă alături de „Ansamblul Armatei Sovietice” și ansamblul „Osipov” au fost printre primii care au venit la noi.

Așa dar, din nou silueta subțire, aproape firavă a lui Daniil Șafran a urcat podiumul Ateneului, de astă dată pentru a susține performanța a trei concerte într-o singură seară.

Este evidentă — în atitudinea creatoare a multor interpreți — strădania continuă de a se depăși pe ei înșiși. În cazul lui Șafran această strădanie nu este numai o idee călăuzitoare în activitate, ci un fapt care se materializează în fiecare execuție. Prin natura și înclinațiile sale, Șafran este înainte de toate un artist liric, pe care muzica îl inspiră; ea trezește în sensibilitatea sa ecouri prelungite, care se transmit auditorului pe calea unei emoții imediate, spontane.

Desigur, linia mare a interpretării, concepția ei este îndelung gândită, elaborată în atelierul studiului temeinic, unde elementele sînt calculate, dimensiunile proporționate, conținutul analizat. Altfel nu ar fi posibilă acea clară diferențiere a stilurilor pe care Șafran o realizează prin toate mijloacele artei sale, de la modificările tonului instrumental pînă la diversitatea nuanțelor dinamice și sonore și, în sfîrșit, pînă la modalitățile deosebite de a întrușchupa un sentiment în strînsă legătură cu sensibilitatea particulară a unui anumit autor.

De aceea, la Johann Christian Bach, cel mai tînăr dintre fiii marelui Sebastian, am putut desluși trăsăturile stilului concertant dintr-o perioadă de tranziție în dezvoltarea artei muzicale, cînd tradițiile culturii preclasice, mult îmbogățite, pregăteau marea epocă a clasicismului. Șafran a reliefat în partea inițială a concertului tocmai trăsăturile noi de structură, ale compoziției, pentru a

desfășura în mișcarea a doua întreaga sa capacitate de vibrație lirică. Este de remarcat în special aci frumusețea tonului violoncelistic; sonoritatea plină, profundă și mîngietoare a acestui intermezzo expresiv a marcat unul din cele mai desăvîrșite momente ale interpretării.

Cu totul deosebită de versiunile cele mai cunoscute, tălmăcirea popularului Concert în Re major de Haydn, care face parte din repertoriul tuturor violonceliștilor, a avut un farmec special. Aci Șafran a urmărit redarea caracterului intim, apropiat stilului de cameră, pe care Haydn a dorit să-l dea acestei compoziții.

Un salt peste veacuri ne-a adus prin Concertul de Hacıaturian, opulența de melodie și ritm, caracteristică muzicii

Daniil Șafran

Armeniei sovietice. Latura muzicală a acestei piese — în sensul de melodică larg dezvoltată, de atmosferă poetică — este atît de cuceritoare încît stimulează resursele de vibrație interioară ale tuturor interpreților. Ceea ce nu se poate realiza, însă, decît cu o pregătire și un talent excepțional este partea tehnică, acele orgii ale ritmului trepidant, încăpățînat, sfredelitor; Șafran ne-a făcut și o demonstrație convingătoare asupra gradului de perfecțiune a virtuozității sale. Astfel că cele două concerte ale Filarmonicii „George Enescu”, dirijate de Mihai Brediceanu au fost — prin prezența lui Daniil Șafran — dintre cele mai interesante ale stagiunii.

Ada Brumaru

Recital de... contrabas

Pare neobișnuit. Și, cu toate acestea... Un astfel de recital a avut loc la Moscova și a fost dat de tînărul contrabasist Rodion Azarhin. Despre el relatează cronicarul L. Rakov în paginile revistei „Sovetskaja Muzika”.

Recitalul a început cu sonata în La major de César Franck. E drept, această sonată a mai fost transcrisă pentru contrabas de către I. Gherșovici, care a și executat-o. După dînsul însă, nici un alt contrabasist nu s-a mai încumetat s-o cînte. Iubitorii muzicii lui Franck își pot imagina cu greu această cunoscută partitură pentru vioară interpretată de un alt instrument. Cu toate acestea, din relatările lui L. Rakov, Azarhin a izbutit să învingă complexele dificultăți tehnice. Criticul subliniază puterea de muncă „le-a

dreptul fantastică”, efortul creator al tînărului artist.

În interpretarea sa sonata lui Franck a sunat foarte frumos, fără concesii deosebite făcute „specificului” acestui instrument.

Programul recitalului a inclus apoi cîteva piese mici — „Lebăda” de Saint Saëns, „Tarentella” de Glier, „Vals sentimental” de Ceikovski, „Melodie” de Rahmaninov.

Rodion Azarhin a utilizat pentru prima oară coarde metalice, de o calitate excepțională. Aceasta a ameliorat calitatea sunetului și a imprimat strălucire îndeosebi „Variațiunilor” lui Paganini (pe o temă din opera „Moise” de Rossini).

Rodion Azarhin își termină aspirantura la Conservatorul din Moscova și acest recital reprezintă „lucrarea” sa finală.

Alexei Arbuzov și Radu Beligan

Mereu aproape de teatrul sovietic

Cu cîteva luni de zile în urmă... Colectivul Teatrului de Comedie se afla în turneu la Bacău cu spectacolul „Celebru 702”. Acolo, în mijlocul actorilor și tehnicienilor a sosit, pe neașteptate, un oaspete drag: artistul popularului Nikolai Akimov, regizor principal al Teatrului de Comedie din Leningrad.

Aflindu-se în țara noastră, artistul sovietic și-a exprimat dorința de a merge neîntîrziat în întîmpinarea colectivului Teatrului de Comedie din București, pentru a-l cunoaște și a-l vedea la lucru. Imprieteniindu-se foarte repede cu colegii săi romîni, Akimov a ținut totodată să le recomande o piesă de teatru: „Umbra” de Evgheni Svart...

...Întîmplarea aceasta ne-a relatat-o artistul emerit Radu Beligan, directorul Teatrului de Comedie din București, începînd să ne vorbească despre noua premieră pe care o pregătește cu însuflețire colectivul pe care îl conduce.

— De la înființarea Teatrului de Comedie din București, — e prima piesă sovietică înscrisă în repertoriul său. Și, desigur, unul dintre cele mai mari evenimente din existența de pînă acum a teatrului nostru — ne spune Radu Beligan. La Leningrad piesa aceasta — pusă în scenă de Nikolai Akimov care este și autorul decorurilor — se joacă, cu un succes extraordinar, de mai bine de 20 de ani. Iar la Teatrul de Satiră din Moscova, „Umbra”, montată de Valentin Plueck, cunoaște același deosebit interes din partea publicului.

Îl rugăm pe Radu Beligan să ne spună ce părere are despre premiera ce va avea loc la București.

— Nădăjduiesc că va fi un spectacol de mare amploare. Pot adăuga că dorința noastră este să realizăm o înscenare cu un caracter foarte actual. De fapt, „Umbra” este un basm pentru oameni mari. Ei bine, ne străduim să plasăm acțiunea acestui basm chiar în zilele noastre.

...De la aceste considerațiuni, făcute pe marginea noii premiere a Teatrului de Comedie, interlocutorul nostru a trecut la istorisirea unor fapte și întîmplări diverse, legate de contactul strîns pe care îl are cu arta și cu artiștii sovietici.

— Mă interesez pe toate căile, de activitatea teatrelor din Uniunea Sovietică, aflate într-un mare avînt creator și într-o mare înflorire — ne arată Radu Beligan. Consider că cea mai înaintată școală teatrală din lume e școala sovietică. Iată pentru ce, de altfel, în Occident — în S.U.A. și Anglia, de pildă, — învățămîntul teatral se bazează pe metoda lui Stanislavski, îmbogățită mereu de străluciții profesori sovietici.

Vorbise de astă dată nu numai actorul, ci și profesorul de la Institutul de teatru. Radu Beligan ne-a descris, cu lux de amănunte, cît de folositoare i-au fost popasurile pe care le-a făcut în diferite rînduri, în Uniunea Sovietică.

— I-am văzut, printre alții, pe marii oameni sovietici de teatru, pe V. O. Toporkov sau pe Kedrov, jucînd magistral — primul în Esop din „Vulpea și strugurii”, celălalt în

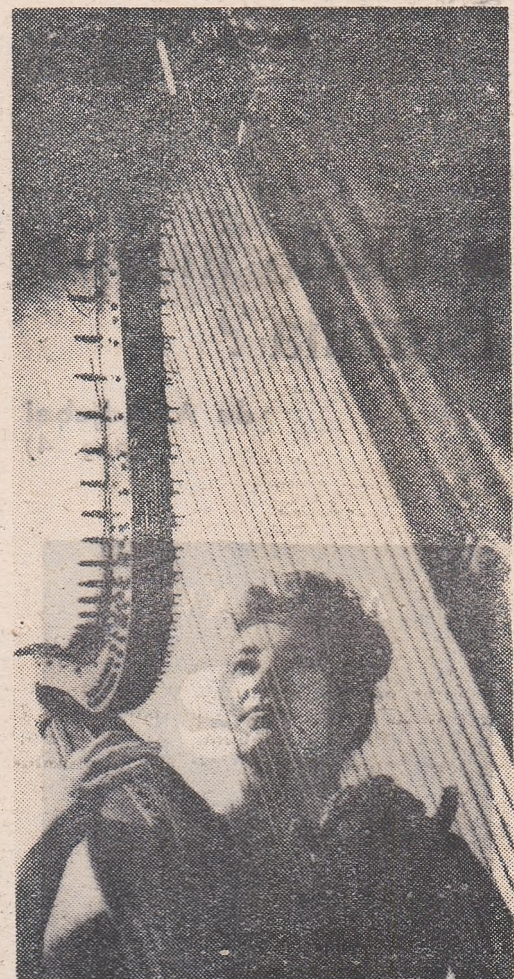
„Karenin” din „Anna Karenina” sau Manilov din „Suflete moarte”. I-am văzut predînd studenților despre arta actorului. Ce au însemnat pentru mine aceste prilejuri este lesne de înțeles, cu atît mai mult cu cît continui și astăzi legăturile cu acești mari maeștri.

Dar, printre numele amintite de Radu Beligan, în convorbirea noastră a fost pomenit și unul mult mai puțin cunoscut. E vorba de A.M. Nazarev, un învățător din regiunea Voronej care a scris artistului nostru despre faptul că a absolvit cursurile fără frecvență ale facultății de ziaristică și că-și pregătește examenul de stat avînd ca temă piesa „Poveste din Irkutsk” de A. Arbuzov.

— Poate vă întrebați de ce îmi scrie tînărul învățător tocmai mie despre aceasta? Și eu m-am întrebât la început, continuă Radu Beligan, dar m-am lămurit cîndu-i scrisoarea pînă la capăt. Am aflat astfel că într-o lucrare a lui Arbuzov despre istoria creării piesei sale, pe care am pus-o și eu în scenă, la Teatrul Național „I. L. Caragiale”, autorul apreciază că modul în care a fost realizat corul în spectacolul de la București, poate fi socotit ca cel mai reușit. Învățătorul Nazarev îmi solicita, așa dar, unele amănunte privind această problemă, precum și alte detalii despre punerea în scenă a spectacolului.

Contacte, ca cele despre care v-am vorbit, mă sînt mereu aproape de viața teatrală sovietică — a încheiat artistul emerit Radu Beligan.

Sandu Naumescu

Harpista Olga Erdely, solistă a Radioteleviziunii sovietice

Agricultura și comunismul

Cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S., ca și ultima Plenară a C.C. al P.C.U.S. care s-a desfășurat între 5—9 martie a.c., au trasat noi căi și posibilități de dezvoltare pe mai departe a agriculturii sovietice spre comunism. Principala sarcină în domeniul agriculturii este sporirea producției de cereale și alte culturi agricole pe unitatea de suprafață. Munca în agricultură va deveni o variantă a muncii industriale, iar deosebirea esențială dintre sat și oraș se va lichida treptat.

Se prevede să fie desțelenite încă 8—9 milioane de hectare de teren virgin în Ural, regiunea Volgăi, în Siberia și Orientul Îndepărtat. Concomitent vor fi valorificate aproximativ 3.000.000 hectare de pământ nelucrat în partea centrală a Uniunii Sovietice, asigurându-se astfel un plus de recoltă la cereale de 700—800 milioane de puduri.

În vederea obținerii de recolte bogate va fi folosită anual, pentru îngrășarea ogoarelor, o cantitate de 350—400 milioane tone de îngrășăminte organice. De asemenea vor fi fabricate și aplicate pe scară mare îngrășămintele minerale, în special nitrofoska, un îngrășămint complex, care dă mari surplusuri de producție. Concomitent, vor fi exploatate intens zăcămintele locale de fosforiți, care se găsesc din abundență mai în fiecare regiune a Uniunii Sovietice. Paralel cu aceste măsuri, vor fi cultivate numai soiuri de înaltă productivitate, capabile să asimileze hrana bogată din pământ, rezistente la cădere și la boli, precum și sămânța hibridă de porumb calibrată, ceea ce va aduce un spor de producție de 20—30%. În partea sudică a Uniunii Sovietice, pe o suprafață de 350—400 mii de hectare, prin însămânțare în miriștea de cereale păioase a porumbului și a altor plante de nutreț, se vor recolta cîte două culturi pe an. În felul acesta se va obține un surplus de recoltă de circa 300—350 mii tone de știuleți porumb siloz și peste 1 milion tone nutreț verde.

Referitor la combaterea buruienilor, aceasta se va face, în bună măsură, prin folosirea mijloacelor chimice, cu ajutorul erbicidelor, ceea ce de asemenea va aduce un spor de producție de 3—400 kg boabe la hectar.

De preferință, recoltarea cerealelor se va face în două etape: mai întâi seceratul, la începutul intrării în pierg și mai apoi treieratul. Această măsură va contribui la eliminarea pierderilor în timpul recoltării, precum și la păstrarea calității, și va avea ca urmare surplusuri însemnate de recoltă.

Pînă la sfîrșitul septenalului cultura sfecei de zahăr se va extinde de la 1,2 pînă la 2,5 milioane hectare, cu o recoltă globală de 40—45 milioane tone de sfeclă-rădăcină sau 5 milioane tone de zahăr anual. Totodată se prevede ca producția de cartofi și legume să crească, pînă în anul 1965, de la 16—17 milioane tone la 85 milioane tone.

O deosebită importanță s-a acordat dezvoltării viitoare a producției de animale și, în primul rînd, sporirii intensive a șeptelului și a fondului de păsări. La 100 de hectare de pământ de cultură se prevede o creștere de pînă la 24 capete de cornute, dintre care 11 vaci, 40 capete de oi și capre și 30 capete de porci. Pentru aceasta, vor lua ființă sovhozuri specializate în îngrășarea animalelor precum și îngrășătorii speciale pe lingă fabrici, în vederea folosirii raționale a rezidurilor. La sfîrșitul septenalului va fi pus anual la îngrășat un număr de 50—60 milioane de porci, realizîndu-se o greutate medie de vînzare pe cap de animal îngrășat de cel puțin 80—100 kg. De asemenea, la sfîrșitul anului 1964 se prevede obținerea unei cantități de carne de pasăre echivalentă cu circa 1 milion de tone, adică de trei ori mai mult decît în prezent, iar producția de ouă va atinge 20 miliarde bucăți, cu alte cuvinte o producție de 1,7 ori mai mare decît cea obținută în 1958. În timp de 5—6 ani Uniunea Sovietică va îndeplini și sarcinile cu privire la producția de lapte. Ea va produce pînă la 55 milioane tone lapte anual, adică de 1,7 ori mai mult decît producția realizată în 1958.

Și în domeniul mecanizării și electrificării agriculturii se prevăd reorganizări radicale. Va fi elaborat un sistem nou și îmbunătățit al parcului de tractoare, vor fi realizate sisteme noi de mașini pentru cultura porumbului, îndeosebi pentru mecanizarea lucrărilor la cultura porumbului pentru siloz, sfecele de zahăr, a leguminoaselor, sisteme noi de mașini pentru curățirea și uscarea semințelor, pentru mecanizarea transportului, pentru mica mecanizare a diferitelor procese privind creșterea animalelor.

Un deosebit accent în procesul de mecanizare a agriculturii se pune pe fabricarea de tractoare puternice de 100 cai putere, care permit diferitelor agregate agricole să-și lărgească timpul de muncă la arat, cosit, secerat și treierat. În viitor, în locul

a 1.000 de tractoare vor efectua aceeași muncă numai 560 de tractoare a 100 cai putere fiecare.

Îndeplinirea cu succes a acestor sarcini necesită întărirea, lărgirea legăturii dintre știință și practică. Ministerul Agriculturii își va îndrepta activitatea științifică și practică a institutelor de cercetări spre crearea pentru toate regiunile Uniunii Sovietice de soiuri noi rezistente la boli și dăunători, mai rezistente la ger și iernare, soiuri de înaltă productivitate și rezistente la secetă.

În ce privește înaltele însușiri calitative ale acestor soiuri e interesant să reproducem cuvintele tovarășului N. S. Hrușciiov, rostite în cuvîntul de închidere la recenta Plenară a C.C. al P.C.U.S. cu privire la programul de dezvoltare continuă a agriculturii.

— Cu această ocazie — a spus N. S. Hrușciiov — vreau să arăt că atunci cînd a venit la noi pentru prima oară dl. Garst și am stat de vorbă cu el, avea o conduită îngîmfată de american; am să-i învăț eu pe ruși, zicea probabil în sinea lui. Mai apoi a plecat prin țară și a văzut cum lucrează selecționatorii noștri sovietici, inovatorii noștri! Iar în cursul ultimei sale vizite în țara noastră, Garst ne-a spus: „Desigur, acum dv. nu veți mai cumpăra porumb de la mine”. Eu i-am răspuns: „D-le Garst, dacă doriți să cumpărați porumb de la noi, vi-l vîndem cu plăcere”. La care Garst a replicat: „Deși eu personal n-am să cumpăr porumbul dv., sînt convins că se vor găsi cumpărători pentru astfel de porumb”. Am creat și creăm minunații hibrizi proprii de porumb. Acesta este meritul savanților noștri, al practicienilor din colhozuri și sovhozuri.

Preocupările Academiei de științe agricole vor fi îndreptate spre rezolvarea problemelor fundamentale teoretice și practice ale agriculturii. Între Academie, colhozuri și sovhozuri se va realiza o legătură mai strînsă, mai eficientă.

Poporul sovietic e încredințat că Partidul Comunist și Comitetul său Central, Comsomolul, toți lucrătorii din sovhozuri și colhozuri, muncitorii industriali care prin munca lor ajută agricultura, își înmulțesc eforturile pentru a duce la bun sfîrșit și în timp scurt sarcinile trasate de Congresul al XXII-lea în acest important sector. Recentă Plenară a C.C. al P.C.U.S. constituie o garanție concretă și grăitoare a îndeplinirii cu succes a acestor sarcini.

Al. Priadencu

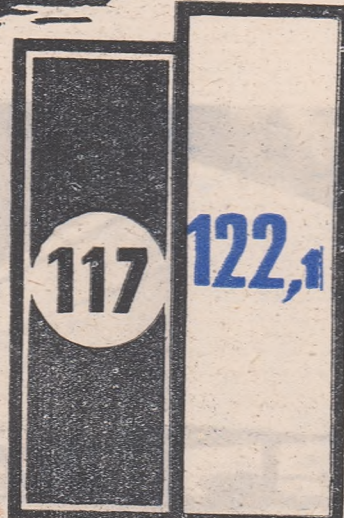
Membbru corespondent al Academiei
R. P. R.

Producția industrială globală a U. R. S. S.

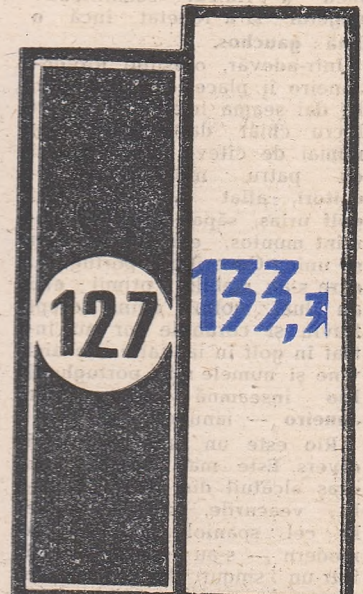
(ÎN PROCENTE FATĂ DE 1958)

1959

1960

1961

După prevederile septenalului

În fapt

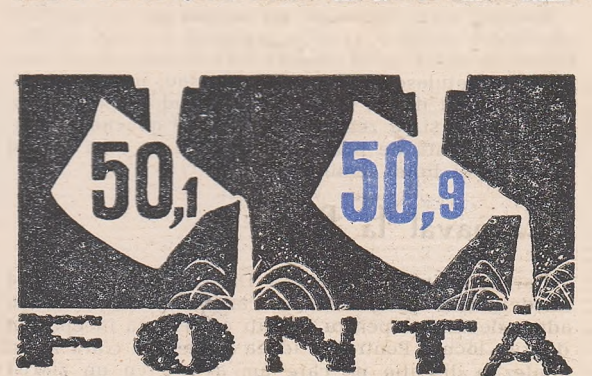
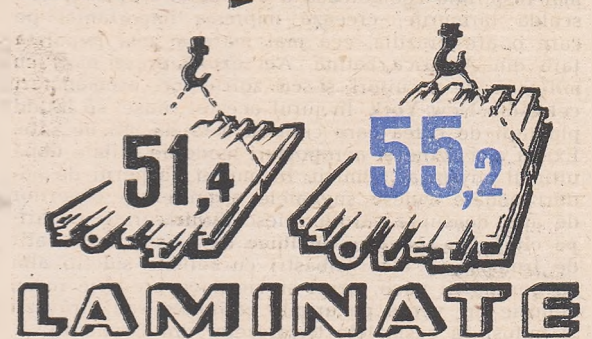
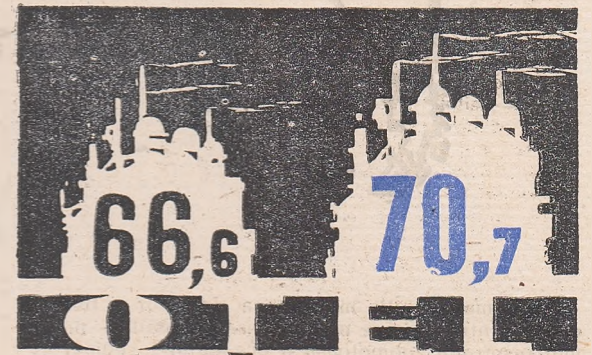
Ritmurile de creștere ale industriei sovietice

1961

După prevederile septenalului

S-a produs efectiv

(ÎN MILIOANE TONE)

Unde începe Brazilia?

Nu numai măreția munților, a cimpilor și fluviilor ei — printre care se numără și Amazonul — nu numai respirația zgomotoasă a oceanului înspumat ce-i scaldă țărnicurile, creează impresia importanței pe care o are Brazilia, cea mai mare și mai populată țară din America Latină. Aci există orașe mari cu milioane de locuitori și cu zgiriele-nori asemănători celor din New York. În jurul acestor orașe se întind plantații de cafea care cuprind zeci de mii de sate. Există aici uzine și aeroporturi moderne utilizate după ultimul cuvânt al tehnicii. În munții acoperiți de păduri bogate viesc șuvoaiele argintii ale căderilor de apă, deasupra cărora roiesc fluturi uriași cu aripa cit palma. Nicăieri în lume nu există fluturi atât de frumoși ca aici: albaștri cu reflexe sedefii, albi ca porumbeii păcii, negri și viorii cu broderie roșie, cenușie ori verde pe aripile catifelate sau străvezii și pufoși ca basmalele tricotelor din Orenburg.

Brazilia este frumoasă nu numai în fotografiile ghidurilor turistice, ci și în realitate. E drept că ghidurile nu arată că în această țară există sate și orașe care viețuiesc încă după legile sau, mai bine zis, după dreptul ilegal, statornic de feodalii portughezi și autohtoni și că zeci de milioane de gauchos visează la o bucată de pământ, pentru ca să aibă cit de cit cu ce-și hrăni familia.

Carnaval la Rio

Dar unde începe Brazilia? Dacă nu se ține seama de definițiile geografice — care sînt exacte și nu admit devieri — pentru diferiți oameni ea începe din diferite locuri. Pentru ca ideea să fie mai clară am să relatez o discuție pe care am avut-o cu un ziarist din Rio-de-Janeiro. Am discutat cu el în casa lui Herbert Moses, omul care conduce de peste 30 de ani „Asociația presei naționale”. În jurul mesei, stăteau cîțiva ziaști brazilieni care abia se inapoiaseră dintr-o călătorie prin Uniunea Sovietică. Cu toate că reprezentau publicații de diferite orientări, toți erau sub impresia puternică și favorabilă produsă de întîlnirile cu oamenii sovietici și, ca gazde, vroiau să ne ajute să le cunoaștem și să le înțelegem țara. Iată ce mi-a spus unul dintre ei:

— Pentru mulți Brazilia este Rio-de-Janeiro cu plaja lui de la Copacabana, este avenida Atlantica și „samba” din cabareturile de noapte. Vă dați seama că nu am nimic împotriva plajelor și a sambel. Dar nu uitați un lucru: la noi se obișnuiește să se spună că la Rio-de-Janeiro se petrece, la Sao-Paulo se muncește și se fac afaceri, iar în statul Minas-Jerais se face politică, pentru că de aici provin cei mai mulți oameni politici. Dar țara este condusă de gauchos din provincia Rio Grande do Sul.

Cînd a pronunțat cuvîntul gauchos, interlocutorul meu a ridicat semnificativ degetul și a repetat încă o dată: gauchos.

Într-adevăr, orașului Rio-de-Janeiro îi place să petreacă. Îți dai seama imediat ești venit numai de cîteva zile. Orașul cu patru milioane de locuitori, aflat la gura unui golf uriaș, săpat adînc în pământ muntos, este fermecător și unic. Cuceritorii portughezi care s-au stabilit primii aici au luat golful adînc drept fluviu și corăbiile lor au intrat în golf în ianuarie. De aici vine și numele: în portugheză Rio înseamnă fluviu, iar Janeiro — ianuarie.

Rio este un oraș pestriț și divers. Este mai degrabă un oraș alcătuit din cîteva orașe; veacurile, stilurile — de la cel spaniol pînă la cel modern — s-au contopit aici într-un singur tot. Vestitele plaje care tîvesc parcă cu aur oceanul, se întind pe mulți kilometri. Rio este un oraș vorbăreț și zgomotos. Pe străzi circulă automobile și autobuze care lasă în urmă dîre negre de fum și clacsonază atît de puternic și pătrunzător încît nu numai pietonii ci și alte

vehicule se dau la o parte. Prin oraș circulă mici tramvaie deschise, fără uși și ferestre, căruțe și motocicletele. Rio este plin de negustori ambulanzii care umblă de pe o stradă pe alta, vînzînd portocale aurii, banane, ananas și multe alte fructe exotice.

Pentru mulți Brazilia începe și se termină la Rio, începe și se termină pe plaja Copacabana. Pentru mulți Brazilia înseamnă faimosul ei carnaval, cînd sute de mii de oameni ies pe străzi și sunetele trompetelor, tobelor și chitarelor se răspîndesc în eter, contopindu-se cu vocile zecilor de coruri. În aceste zile se învîrtesc, într-o sufocantă ambă exotică, numeroase ansambluri de dansatori sau pur și simplu amatori să-și arate măiestria. „Să mergem cu toții la carnavalul de la Rio” — glăsuiesc reclamele turistice. „În nici un oraș din lume nu este atîta veselie!” — anunță o altă reclamă cu neon. Hotelurile sînt fixite cu turiști bogăți. Pentru ei, Brazilia începe și se termină odată cu începutul și sfîrșitul carnavalului.

Mizeria și cei cărora li se datorează

Într-adevăr, carnavalul e frumos, dar oare întreața țară, toți locuitorii Braziliei se prind în vîrtejul dansurilor înfocate?

Există oare, la Rio și oameni care nu se bucură de această sărbătoare națională? N-am vizitat favellele, căsuțe mici cit cutiile de chibrituri, cu o înfățișare sinistă, incropite din scinduri, fier vechi și cărămizi sparte, care zac aruncate pe povînișurile colinelor din oraș. Și iată din ce cauză. Știm că la Rio există cocioabe și mai știm ce sute de mii de oameni sînt condamnați să trăiască în ele. Dar poporul n-are nici o vină că pe pămîntul Braziliei și la Rio au apărut asemenea cocioabe.

Într-un rînd, cîțiva reporteri ai revistei americane „Life” au pătruns pe furie în acest cartier, unde au rămas cîteva săptămîni. După care în „Life” au apărut fotografii înfățișînd copii și bătrîni flămînzii — niște adevărate schelete. Revista scria despre viața de mizerie, despre sărăcia fără seamăn care domnește aici. Despre acest lucru scria tocmai „Life”, care știe prea bine cine este vinovat că la Rio există cocioabe. Așa că redacția revistei braziliene „Cruzeiro” a trimis cîțiva corespondenți la New York și a publicat apoi fotografii înfățișînd cocioabe din acest oraș, nu mai puțin sinistre decît cele reproduse în „Life”. Și a atras totodată atenția ziaștilor nord-americani că, înainte de a reproșa cuiva un lucru de care nu este vinovat, ar fi mai bine să se lămurească de ce există astfel de cocioabe în propria lor țară bogată.

Este cit se poate de explicabilă această tendință a ziaștilor înaintați ai Braziliei de a arăta, în sfîrșit, cu cea mai mare seriozitate și deschis cine sînt cei care au împiedicat Brazilia să lichideze cocioabele sinistre, să rezolve problema agrară și multe alte probleme complicate și greu de soluționat.

Brazilia produce doar 2,5 milioane tone de oțel. Ea consumă 15 milioane tone de oțel și produce petrolifere și n-a extras decît cinci milioane de tone. Pînă de curînd, explorarea zăcămintelor de petrol a fost condusă de inginerul american W. Linck. În cei

șase ani de activitate a lui, au fost cheltuite sute de milioane de dolari pentru prospectări, dar noi zăcăminte de petrol tot n-au fost descoperite. Abia în ultimul timp, brazilienii au refuzat să prelungească contractul cu Linck și au pornit singuri la explorarea zăcămintelor de petrol. Linck nu s-a dat bătut și a început să scrie în presă că prospectările sînt lipsite de sens, deoarece în Brazilia nu există petrol. Timp de șase ani însă, primind mari sume de bani, a tăcut.

Sau un alt exemplu. Din pricina unei neglijențe condamnabile în cultivarea grîului, anul trecut Brazilia n-a obținut decît aproximativ 700.000 tone și a fost nevoită să achiziționeze de pe piața externă o cantitate de grîu de aproape trei ori mai mare decît cea recoltată. Și asta s-a întîmplat într-o țară cu un pămînt extrem de fertil și o climă minunată.

Presiunea economică exercitată de capitalul nord-american a avut ca rezultat că 70 la sută din exportul Braziliei îl reprezintă un singur produs: cafeaua. Deficitul bugetar pe 1962 va atinge uriașa cifră de 200 miliarde de cruzeiro, iar deficitul comerțului exterior — circa 70 milioane de dolari.

În statul Guanabara, și deci și la Rio-de-Janeiro, în același splendid Rio, unde în mici restaurante descoperite se vinde ciiorasco — o friptură specială din mai multe feluri de carne cu un miros apetisant, costul vieții a crescut în ultimii ani cu peste 40 la sută, iar prețurile la îmbrăcăminte și alimente — cu mai mult de 50 la sută. Cînd la sfîrșitul anului trecut, primul ministru al Braziliei a prezentat un amplu raport despre situația țării, a fost nevoit să spună că „dintre toate problemele care stau acum în fața țării, nici una nu este atît de importantă și nu amenință cu urmări atît de serioase ca ridicarea costului vieții”.

În capitala Braziliei, am avut prilejul să stau de vorbă cu dl. Madzilli, președintele Camerei deputaților a parlamentului brazilian, care mi-a spus că în momentul de față principala problemă a țării este problema agrară. Chiar și numai faptul că în ultimii ani au fost

elaborate peste trei sute de proiecte de lege privind reforma agrară, dovedește cît de dificilă este această chestiune. Oameni cu diferite concepții politice: guvernatorul Brizola, Julian, conducătorul ligilor țărănești, reprezentanții ai tuturor partidelor și curentelor politice se preocupă de soluționarea problemei agrare.

Prieteni și dușmani

După cum se știe, la mijlocul anului trecut Brazilia a fost zguduită de o serioasă criză politică. Președintele republicii, Janio Quadros, și-a dat demisia. În locul lui a fost numit Joao Goulart. În acele zile furtunoase, prin voința poporului au fost restabilite relațiile diplomatice cu Uniunea Sovietică, acțiune care a fost primită cu mult entuziasm de poporul Braziliei. Imediat ce s-a anunțat acest lucru, la micul sediu al reprezentanței comerciale sovietice au început să vină o seamă de brazilieni ca să strîngă mina oamenilor sovietici. Mulți dintre ei au adus mici daruri, dintre care două le-am văzut și eu. Erau sculpturi din lemn care-l reprezentau pe V. I. Lenin, însoțite de cuvinte simbolice scrise în limba rusă: „Trebuie!” și „Merită să muncești!”

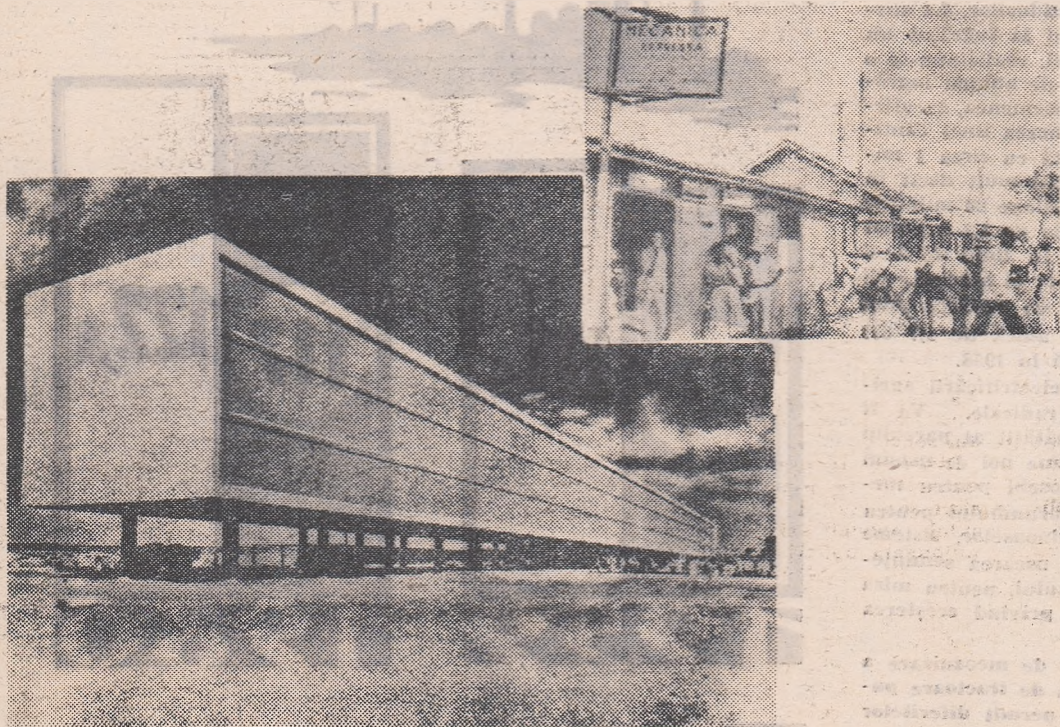
Cu toate acestea trebuie arătat că în Brazilia există oameni pe care hotărîrea guvernului de a restabili relațiile diplomatice cu Uniunea Sovietică i-a scos din sîrite. Și asta pentru că nu sînt interesați în dezvoltarea țării lor, pentru că se simt destul de bine pe plaja de la Copacabana. Sînt oameni pentru care Brazilia începe și se termină la Rio.

Odată în clădirea reprezentanței comerciale sovietice a fost aruncată o bombă. Făptașul a dispărut deși un martor ocular a afirmat că mașina în care s-a urcat avea numărul poliției. Dar nici pînă acum cercetările n-au fost încununete de succes. Și e îndoielnic că are să se întîmple acest lucru într-un stat al cărui guvernator este Lacerda. Este de ajuns să străbați Rio ca să vezi dovezi mult mai grăitoare ale ostilității față de Uniunea Sovietică decît bomba care n-a pricinuit pagube deosebite.

În convorbirea pe care am avut-o cu președintele Goulart, el mi-a spus că acești oameni nu exprimă opinia poporului brazilian și că nu sînt în stare să schimbe cursul politic al țării. Aș vrea să cred că este așa.

După ce m-am întors din călătoria prin țară, la Rio am fost întîmpinat de colegii ziaști care m-au întrebant în glumă: „Ei, ați găsit locul de unde începe Brazilia?” Și tot ei au răspuns: „V-am pus o întrebare care nu poate fi dezlegată. Brazilia începe și la Rio, și la Sao-Paulo, și în noua capitală a noastră, Brasilia, ea începe pretutindeni unde începe noua ei politică independentă”.

AMERICA LATINĂ, 1962

Contraste braziliene

A. Adjubei

Pentru viitorul comunist

Milioane de oameni — studenți din Moscova și constructorii ai hidrocentralei de la Bratsk, truditori de pe pământurile desțelenite — care miros tulburător a primăvară în ciuda persistenței coșului alb și rece — și petroliștii din Baku, cultivatorii de bumbac din Turkmenia și oțelarii din Zaporijie — milioane de alegători sovietici și-au dat duminică trecută votul pentru candidații blocului comunistilor și al celor fără de partid — noii aleși în Sovietul Suprem al U.R.S.S.

Impăturind buletinul de vot și dându-i drumul prin deschizătura îngustă a urnei, milioane de oameni sovietici și-au spus:

Votez pentru înflorirea colhozului meu, a uzinei mele, a orașului meu, a patriei mele.

Votez pentru pace, pentru fericire, pentru prietenie.

Votez pentru comunism!

Comunismul aduce oamenilor lumină și fericire, belșug de bunuri materiale și spirituale, triumful celor mai înalte și nobile idealuri. Iată de ce poporul sovietic a mers la alegeri sub steagul mărețului Program al P.C.U.S., sub steagul comunismului. Dându-și votul pentru candidații blocului comunistilor și al celor fără de partid, el a votat pentru traducerea în viață a istoricelor hotărâri ale Congresului al XXII-lea al P.C.U.S., pentru noul Program al partidului, pentru înflorirea patriei sale, pentru pace în întreaga lume.

Milioane de oameni sovietici, impăturind buletinul și dându-i drumul în urnă, s-au gândit la cite s-au făcut și cite se vor face.

Și cite s-au făcut în cei patru ani care s-au scurs de la precedentele alegeri! Industria s-a dezvoltat cu pași de urias, producția ei crescând în acești patru ani cu 47 la sută. Agricultură a înregistrat și ea succese însemnate. La recenta sa plenară, Comitetul Central al partidului a trasat un nou program concret de creștere impetuoasă a producției agricole. Culmile comuniste în dezvoltarea agriculturii vor fi indiscutabil atinse de harnicul popor sovietic!

Ca o încununare a eforturilor creatoare ale poporului sovietic, ca o strălucită confirmare a superiorității științei și tehnicii sovietice, sputnicii, apoi Gagarin și Titov au luat Cosmosul cu asalt. Iar în ziua cind — din Kamciatka pînă în insorita Crimee, din Ucraina subcarpatică pînă la Oceanul Pacific — milioanele de alegători se îndreptau spre centrele de vot, sus, pe tînuiturile tărîmuri stelare noul sputnik sovietic își urma cu o precizie matematică drumul trasat jos, pe Pămînt, de oameni.

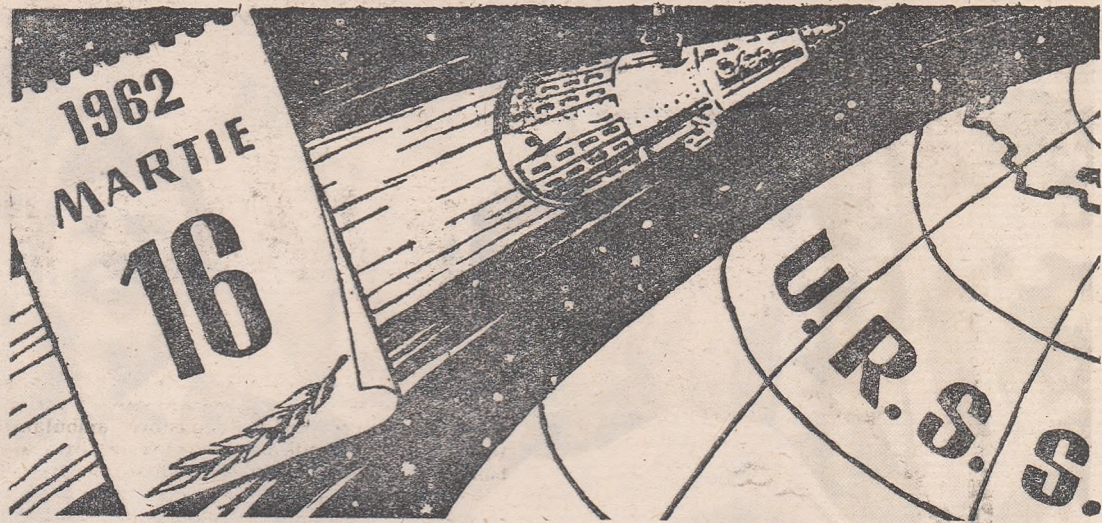
Cite s-au împlinit!

Și cite se vor împlini...

Programul partidului, hotărîrile grandioase ale Congresului, aruncă lumina lor atotbiruitoare asupra foarte apropiatului viitor comunist.

Pentru el, pentru viitorul comunist, și-a ales la 18 martie poporul sovietic deputații în Sovietul Suprem al U.R.S.S.

V. N.

Explorarea Cosmosului continuă

Zilele trecute un corespondent al ziarului „Izvestia” a adresat lui N. V. Pușkov, doctor în științe fizico-matematice, următoarea întrebare: Ce însemnătate va avea pentru știință lansarea unei noi serii de sateliți artificiali ai Pămîntului? Reproducem mai jos răspunsul dat de N. V. Pușkov.

Satelitul artificial al Pămîntului lansat la 16 martie de pe un cosmodrom sovietic marchează începutul unei importante serii de cercetări multilaterale a atmosferei superioare.

Imbogățirea necontenită a cunoștințelor noastre despre împrejurimile planetei pe care o locuim este de neconceput fără folosirea în aceste scopuri a sateliților artificiali. Dacă vorbim de pildă, despre studiarea ionosferei, aceasta poate fi „sondată” de către stațiunile terestre pînă la înălțimi de 300—400 km, dar ea se întinde pe o distanță de pînă la 1.000 km de la Pămînt. De aceea straturile exterioare ale ionosferei nu sînt accesibile cercetării cu ajutorul mijloacelor terestre.

Orbita noului satelit artificial al Pămîntului a fost în așa fel aleasă încît el să „tîvească” ionosfera pe toată grosimea ei. Aceasta ne va îngădui să obținem date prețioase cu privire la condițiile care permit propagarea undelor herziene, necesare atît pentru radiocomunicațiile terestre cît și pentru legătura cu navele cosmice.

Studierea fluxurilor corpusculare și a radiației pe undă scurtă a Soarelui va însemna un aport valoros la știința universală. Realizarea acestei părți a programului de cercetări științifice prezintă mare interes în legătură cu apropiata începere a anului internațional al „Soarelui liniștit”, în cursul căruia se vor efectua vaste cercetări cu privire la cea mai importantă planetă din sistemul nostru solar într-un mo-

ment cind aceasta se comportă, din punctul de vedere al fizicienilor, relativ liniștit.

Zborurile cosmice efectuate cu succes de cosmonauții sovietici I. Gagarin și G. Titov au deschis omenirii drumul în Cosmos. Putem afirma cu deplină temei că cercetările asupra Universului, la care omul va participa nemijlocit în calitate de pilot al navei cosmice și savant observator, se vor lărgi necontenit. Iată de ce studiarea compoziției sub raport energetic a centurilor de radiații din jurul Pămîntului, pentru aprecierea pericolului radiațiilor în cursul zborurilor cosmice de lungă durată, capătă o însemnătate primordială.

În înfăptuirea programului stabilit sînt interesate și meteorologii. Studiarea cu ajutorul sateliților artificiali a repartiției și formării sistemelor noroase în atmosfera terestră îi va ajuta să îmbunătățească considerabil calitatea previziunilor meteorologice. Trebuie avut în vedere faptul că instalarea de aparate meteorologice la bordul sateliților permit observarea dintr-o dată a unor spații vaste, cu alte cuvinte poate fi contemplat dintr-o privire întregul tablou al formării ciclonilor și anticiclonilor în atmosfera Pămîntului.

Programul de explorare a părților superioare ale atmosferei și a spațiului cosmic, prevăzut pentru anul 1962 este un program multilateral. Îndeplinirea lui va însemna un nou pas important pe drumul urmat de oamenii sovietici în cucerirea Cosmosului.

În ajunul Congresului al XXII-lea al P.C.U.S., cind sute de delegați din toate colțurile Uniunii Sovietice se aflau de acum la Moscova, un ziar sovietic s-a adresat citorva dintre ei, cu întrebarea: „Ce condiții trebuie să fie îndeplinite pentru ca oamenii să se simtă fericiți?”

Întrebarea e copleșitoare prin gravitatea ei și, dacă vrei, foarte firească. Copleșitoare, pentru că e veche de cind lumea, și răspunsurile se înșirau, de-a lungul vremii, în tomuri de mare înțelepciune, purtînd iscălitura unor nume celebre în istoria culturii.

Și totuși... Și totuși, întrebarea nu e deloc inutilă în zilele noastre.

E o întrebare firească mai ales cind se adresează unor oameni care, prin întreaga lor activitate se străduie să-i ofere un răspuns rațional și susținut de fapte.

Din cuprinsul răspunsurilor, ni s-a părut demnă de reținut următoarea idee, aparținînd lui C. A. Kotov, ajutor de maistru la fabrica „Kalinin” din Moscova:

„Omul, așa cum l-a făurii natura, — cu minile sale puternice, cu rațiunea sa luminoasă și sensibilă, cu inima sa fierbinte, — este menit să creeze lucruri minunate și să se bucure de ele... Omul nu trebuie să pornească singur în căutarea fericirii, oricît de remarcabilă ar fi personalitatea lui. Fericirea pe care o obține de unul singur, posibilă de altfel, nu este durabilă. La fericirea ta nu trebuie să te gîndești doar tu, ci și prietenii tăi. Iar ei trebuie să fie milioane”.

Observația lui Kotov este prețioasă și constatarea lui se impune cu necesitate în această ultimă jumătate de secol a celui de-al doilea mileniu, cind comunismul a deschis un nou capitol în manualul artei de a trăi, în sensul cel mai larg al acestei noțiuni.

Oamenii s-au obișnuit și li se pare astăzi cum nu se poate mai firesc să producă în comun, să se prezinte solidari în fața evenimentelor sociale, să învețe sub același acoperiș, alături de sute și mii de semeni ai lor. N-a venit oare timpul ca ei să-și caute și să-și apere reciproc fericirea? Cu atît mai mult cu cît o îndelungată experiență dovedește că izolarea nu-i este prielnică omului și satisfacțiile vieții în cerc închis sînt efemere. Colectivitatea trebuie să devină și va deveni neapărat un

ge și nu te ating”. Funcționara Saceva, a vorbit mai ales despre faptul că proprietatea bunurilor personale, inalienabilă în U.R.S.S., nu trebuie confundată cu robia față de lucruri, incompatibilă cu o viață spirituală plină, lipsită de constrîngerii înjositoare.

„Un afiș pe coridorul Școlii nr. 7 din orașul Rustavi, un afiș ca o chemare imperioasă:

„Tuturor, tuturor, tuturor!... Anunțăm tuturor celor care au 15 ani, tuturor celor care vor să muncească și

cuceririle științei și tehnicii contemporane, eliberînd munca în industrie și în agricultură de servituțiile fizice, stînjinitoare pentru efortul de gîndire și de creație.

Perfecționarea procesului de producție este de neconceput fără participarea unor mase tot mai largi de muncitori, ingineri și tehnicieni. Această participare cere și impune noi forme, superioare de activitate și de contact cu procesul de producție.

În Bielorusia, au fost aleși peste 135.000 de oameni ai muncii în conferințele de producție — organe care intervin activ în introducerea tehnicii noi, la realizarea complexului de măsuri tehnico-organizatorice necesare îndeplinirii planului, la nivel superior.

La uzina de tractoare din Minsk sute de oameni, cu calificări diferite, fac parte din Consiliul pentru perfecționarea producției.

Pe lângă Consiliul regional al sindicatelor din Kiev sute de activiști voluntari se ocupă de felul în care sînt repartizate noile locuințe, de funcționarea bibliotecilor și de deservirea populației.

Deprinderea de a trăi pe o nouă treaptă a civilizației se formează, concomitent, în toate planurile activității omenești și înglobează totalitatea preocupărilor acestora.

Bunele tradiții populare și ale culturii ruse, în centrul cărora s-a aflat din todeauna întrebarea „Cum să trăiești?” răsună puternic în toate manifestările culturale pe aceeași temă. Acum, cind popoarele U.R.S.S. au cucerit acele înălțimi ale vieții social-economice de unde construirea comunismului a devenit apropiată, încep să se contureze mereu mai clar răspunsurile satisfăcătoare la o veche și fundamentală întrebare.

Paul Granea

ARTA DE A TRĂI

girant solvabil pentru fericirea fiecărui dintre membrii ei.

Ancheta ziarului sus amintit și răspunsul lui Kotov nu sînt întâmplătoare. Ancheta nu este întâmplătoare pentru că ea se înscrie într-un șir de discuții mult prelungite pe această temă, iar răspunsul sintetizează ceva din sensul general al acestor discuții.

Discuțiile în jurul artei de a trăi reprezintă în Uniunea Sovietică un efort colectiv de a preciza conținutul noțiunii și de a determina mijloacele potrivite, compatibile cu orînduirea comunistă în construcție, pentru atingerea obiectivelor fixate.

Așa dar, și căutările sînt colective. Iată, de pildă, o conferință organizată la Dnepropetrovsk avînd ca temă: „Învățăm să trăim”. În sală, sute de oameni de la toate întreprinderile și instituțiile orașului. Zeci de vorbitori, fiecare cu gîndul său.

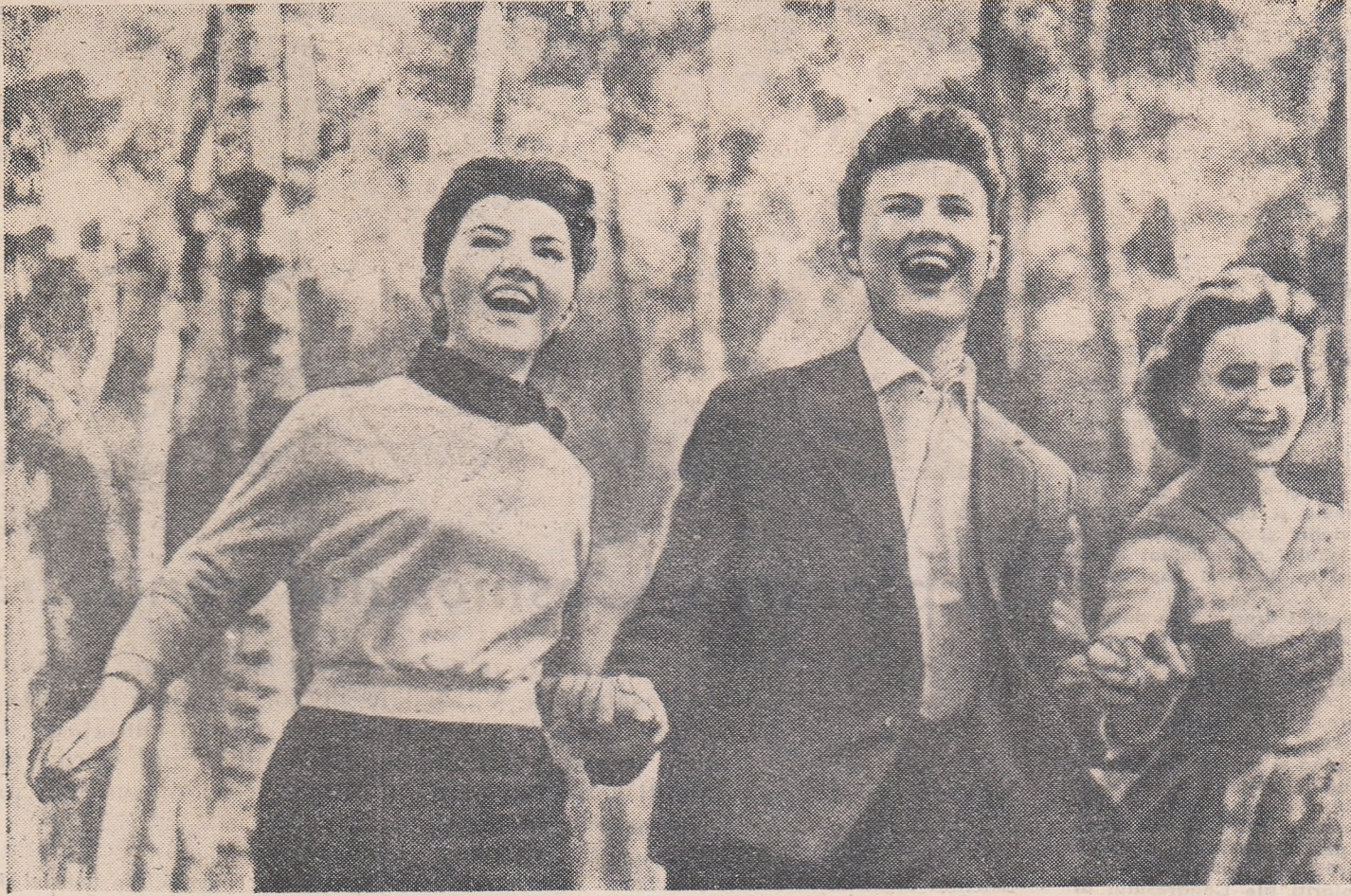
Montorul Bersenev s-a ridicat împotriva modalității de existență, care se sprijină pe principiul „Nu mă atî-

să trăiască conform normelor comuniste — discuția pe tema: „Cum să înrădăcinăm stîlul de viață comsomolist”.

Iar în clasa a IX-a de la Școala nr. 8 din Moscova, întrebarea: „Este pregătită clasa să lupte pentru stîlul de viață comsomolist?” — a fost pusă la vot. Vot secret. Din 24 de elevi, 20 au răspuns afirmativ.

Același caracter colectiv l-a avut discuția despre familia sovietică, care continuă în paginile diferitelor publicații.

Arta de a trăi înglobează în discuțiile din U.R.S.S., într-o măsură egală, preocupările, pentru munca de fiecare zi a oamenilor sovietici. E un element nou în străvechea dezbateră, întru totul caracteristic problemelor actuale, de construcție a comunismului. Printre elementele din care se alcătuiește conceptul de fericire, munca de fiecare zi ocupă locul principal, cu atît mai mult cu cît comunismul își atașează mereu mai deplin

O nouă acțiune comsomolista:

Voluntari ai satului

Nu sînt multe săptămîni de cînd a început în Uniunea Sovietică o clocotitoare și tinerească mișcare de masă pentru sprijinirea dezvoltării agriculturii prin plecarea și stabilirea în colhozuri și în sovhozuri a unor tineri locuitori de la orașe. Ziarele publice fără încetare vești despre această mișcare comsomolista, care capătă tot mai multă amploare de la o zi la alta.

Din Moscova au plecat pînă în prezent peste 600 tineri voluntari, (dar pînă cînd rîndurile acestea vor vedea lumina tiparului cifra va fi precis depășită). 500 de letonieni, absolvenți de școli și institute s-au hotărît să se dedice cu abnegație muncii în colhozuri și sovhozuri. Și din orașele Kazahstanului, de pildă din Aktiubinsk, răspunzînd lozincii „Tineret, la sate!”, numeroși comsomoliști — muncitori și ingineri — s-au hotărît să se stabilească în colhozuri și să muncească acolo pentru un nou avînt al agriculturii. Unii sînt, bineînțeles, agronomi și zootehnicieni, alții sînt electricieni și mecanici, ingineri din cele mai felurite specialități tehnice. Dar chiar și aceștia din urmă vor să realizeze prin munca și exemplul lor niște relații pro-

funde între agricultură și tehnicitatea cea mai înaltă.

Boris Makarenko, tînăr inginer electrician din Krasnogorsk, plecat și el în aceste săptămîni într-un colhoz, și-a propus, cum e și firesc, să lărgească aplicațiile energiei electrice în munca de fiecare zi a producției de bunuri agro-alimentare. Tocatul electromecanic al nutrejurilor de siloz, mulsul electric al vacilor, construcția instalațiilor automate de adăpat și a instalațiilor de transport în interiorul fermelor de animale, iată numai cîteva din seria fără sfîrșit a acestor aplicații în care inginerul electrician va excela fără îndoială, știința fiind așa dar la ea acasă.

Noua acțiune a comsomoliștilor se bucură de înalta apreciere a opiniei publice sovietice, sprijinită și salutată fiind de cunoscuta personalități, cum sînt academicianul Skriabin, faimosul mecanizator N. Manukovski ori vestita cultivatoare de porumb din Ucraina Sovietică, Ev. Doliniuk. Relevînd covîrșitoarea însemnătate a acestei acțiuni tinerești, tovarășul N. S. Hrușciov a arătat la recenta Plenară a C.C. al P.C.U.S. roadele remarcabile pe care tinerele cadre de specialiști de la orașe le pot aduce ve-

nind să lucreze în colhozuri și sovhozuri, venind să muncească în linia cea mai avansată a agriculturii, în mijlocul clocotitor al vieții însăși.

Aceste cadre de tehnicieni specialiști năzuiesc prin aporțurilor să perfecționeze baza tehnică materială a agriculturii sovietice, s-o lărgească și s-o dezvolte într-un ritm rapid. Comsomoliștii știu că pîinea, carnea și untul vor spori și mai mult prin munca lor, prin aplicarea în colhozuri și sovhozuri a celor mai noi cuceriri științifice, prin perfecționarea neîncetată și răspîndirea tehnicii. Stațiile de moto-pompe, canalele de irigație, modernizarea maximă a fermelor de animale, mecanizarea celor mai diverse munci agricole, toate la un loc contribuie la asigurarea unor recolte mari, la crearea unui flux tot mai impetuos de produse agro-alimentare.

Tineret, la sate! este lozincă la ordinea zilei în zeci și sute de orașe sovietice, este strigătul generos și romantic al cadrelor de tineri care în această primăvară se îndreaptă, în zvon de armonici, spre colhozuri și sovhozuri.

Petru Vintilă

Tineret

Va
M

Sincrofaza
Universit
pe Gagat
tronică a
lor popo
algebrică
Caspica,
Socotesc
comportă

La toa
de septe
toare a i
diploma
succese
nență, de

Citesc
trei măr
tehnice,
general, r
trei plan
nicirii lo

Intiul
Proletarii
și se ungi
Bruxelles
Prix). D
XXII-lea
iectanți,
automat
strungul
control d
dament

Numeroși
tură. Iat

Va'entin Nikol'ski:

Dragostea, COSMOSUL ȘI ROBOTII

„Ochi fascinanți, suris fermecător, temperament, grație, ca să nu spun decît atît. Asta-i Lenocikă, ghinionul meu.

— Dar ești așa de bătrîn! exclamă ea după ce-mi ascultă declarația. Zău că mă pufnește risul cînd te-aud vorbind de dragoste.

M-am depărtat plin de demnitate, dar cu inima zdrobită. Al dfacului de repede trece timpul! Mai jeri aveam șaptesprezece ani, cît are Lenocikă azi, și acum iată-mă bătrîn: douăzeci și trei de ani.

Mi-am spus neșazul prietenului meu Petka Vozlikov, care încruntă din sprîncene.

— Evrika! făcu el după o clipă de gîndire. Cu medicina de azi nu prea vād cum ai putea întineri. În schimb, ai putea-o face pe Lena să îmbătrînească, să te-ajungă din urmă.

— ???...

— N-ai decît să dai o raită cu racheta prin Cosmos, să zicem preț de vreo douăsprezece luni. Cînd o să te înapoiezi, potrivit teoriei relativității, pe Pămînt se vor fi scurs mai mulți ani. Și-atunci — să vedem! Te

încredintez că n-o să-i mai dea mina să o facă pe mofturoasă: tu ai să ai 24 de ani, iar ea 28.

— Grozavă idee! făcu eu dezamăgit. Parcă n-ai ști că la bordul rachetelor nu sînt admiși decît roboții.

— Trebuie să ai cap, roști sentențios Petka. Fă-ți și tu rost de-un costum special de titaniu, ca pentru bal mascat, și viră-te în el. După cîte știu, frecvenzezi cercul de artă dramatică. Ce dracu', nu poți juca rolul unui robot?

„O lună mai tîrziu nava cosmică „Molecula“ la bordul căreia mă aflam, părăsi Pămîntul, depăși orbita lui Pluton, trecînd astfel dincolo de sistemul solar. Pe lista echipajului eram trecut drept robot automat de tip Saturn-119. Asta vroia să însemne că aveam patru circuite de memorizare, că eram sensibil la razele infraroșii și ultraviolete și că puteam „lucra“ între limite de temperatură de minus 205 și plus 1300° C. Pe rachetă fusesem angajat ca ghiduş. Și cum roboții au o grămadă de timp liber, trebuia să-mi frămînt mereu creierii să găsesc ceva nou, ca să-i distrez. Cred că așa fi sfîrșit-o rău dacă n-ar fi intervenit electronopatologul Kolka Kliofkin. Intr-o zi, Kliofkin deschise ușa cabinei și cotcodăci:

— Tot te mai supără tranzistorii? Ai grijă, prietene, să nu-ncape pe miinile mele că...

— Lasă-mă-n pace!

— Ei nu, și-acum să fim serioși: hai la o partidă de domino, ai să fii al pătrulea.

Ne-am dus în salon unde ne aștepta corespondentul special al revistei „În jurul Universului“, Bronzov, și un alt automat eăruia toată lumea i se adresa cu respect, numindu-l Ivan Filippovici. După toate aparențele, era un bătrîn lup al Cosmosului. Vocabularul îi era presărat cu pitorești înjurături „radioactive“, făptura-i de titaniu era plină de cicatricele sudurilor, urmele nenumeratelor expediții cosmice.

Ne-așezatăm la joc, Ivan Filippovici își deconectă razele X.

„Zborul nostru era un zbor de încercare. „Molecula“ zbură cu viteza luminii. Curînd trebuia să frînam, să întoarcem și să pornim din nou spre Pămînt.

Am dat o raită pe la colțul roșu. Ivan Filippovici stătea tolanit într-un fotoliu de microporos. Cu tacul în mînă, Bronzov își făcea de lucru la masa de biliard. Bilele sunau see și alergau din colț în colț. Cum mă văzu îmi propuse să jucăm o partidă. L-am refuzat motivînd că dimineața am turnat din greșeală o unsoare prea groasă în articulația cubitusului drept (în realitate nu vroiam să joc cu el de teamă să-nu fii demascată că în loc de mină mecanică aveam o banală mină omenească).

— Carramba! înj

lui, acuș trebuie să n

În aceeași clipă p

Mi-am venit în fi

mai reușeau să-l împr

frîntură dintr-un tac,

pădurea de pini“ care

lor — Ivan Filippovi

monaut avea două ce

umeri, cu antenele și

fir subțire. În locul l

și nas cîrn, cu codite

sorii lui albaștri, plin

O povestire

— Nu mă certa,

navă! Ce-ai de gînd

— Nu știu, iepur

pustiu. Cum te chear

— Galocika Piroji

de cosmonaut că n-an

— Bine, fie, să t

turtit.

Casca se deșurub

holbară de parcă le-a

și oase.

„Automatul de se

daseră „Molecula“ în

de kilometri pe-secun

mai afla țipenie de on

Valoarea nu așteaptă vârsta

...ile tehnicii sovietice sosesc, multiple și rapide, mentindu-ne și complectându-ne neconștient min-conștiinței socialiste. Ele vin cu bucuria cococare aduc primăvara, vin și rămân sedimentate memoria noastră, fără să mai plece, de parcă săpa litere de aur în mari plăci aniver-

...la Dubna, spărgătorul de gheață atomic „Lenin”, „Kosmos”, cele două corăbii cosmice care i-au purtat în nesfârșire, avionul lui Tupolev, mașina electrică cu descifrarea unor scripte criptice ale vechii Centrală, mașina electronică aritmetică și Leningrad, gigatele nave plutitoare, cu etaj, de pe care umblătoare, marile barăci pe roțile etc. Această, înșiruirea de inventar științific nu mai este ci, dimpotrivă, bucură și place.

...succese de precizie micronică, succese prevăzute venite ad-hoc, pe parcurs, din fantezia creației, au contribuit o mulțime de tineri, unii cu o proaspătă în buzunar. Multe dintre aceste și mondiale pot fi, așadar, omologate în permanen-

...măr apropiat al revistei „Tehnika molodioj” și fruste, a trei tineri absolvenți de institute seria, munca și proiectele lor. Nimic vag, nimic logic. Cele trei destăinuri sint echivalente cu de muncă. Toți trei sint specialiști ai îndelet-

...este constructor de mașini la uzinele „Krasnii Kamei” în strungurile. În palmaresul lui intră 6, care a primit la Expoziția universală de la Paris (autorul specifică, în limba franceză: *Grand prix* l-au copleșit. În cinstea Congresului al 2-lea, el a elaborat, în cadrul colectivului de proiectant 8, iar acum visează la tipul de strung-exe. Visele lui vizează țeluri de lumină totală: automat la care, fără eforturi musculare și fără omul sovietic va munci lejer și cu un ran-

Mă gîndesc că, în genere, strungurile și strungarii sovietici au făcut vilvă în omenire. La expoziția din S.U.A., strungurile sovietice au fost admirate cu fervoare, iar la concursul strungarilor din țările socialiste, de la Praga, Bikov și Bortkevici făcuseră furori.

E o tradiție solidă la baza visurilor tinărului Artur Ilin, deci și o garanție a succeselor lui. Presimt că voi mai scrie despre el.

...Cel de-al doilea este tinărul arhitect Alexei Konstantinov, de asemenea posesor al unei diplome proaspete, care lucrează la Institutul de proiectări experimentale al Academiei de arhitectură a U.R.S.S. Terenul lui de zbor spre viitor are o pistă de decolare solidă. El are în față enorma universitate Lomonosov, instituție a luminii care cuprinde atâtea camere încît dacă un copil nou născut ar intra pe poartă la vârsta de o zi și ar sta numai 24 de ore în fiecare odaie a universității, el ar părăsi incinta la pensionara vîrstă de 65 de ani.

„Stilul e omul”, este dictonul tinărului nostru arhitect. Comunismul este un buchet al stilurilor, deci noi trebuie să fugim de monotonie și să ne lăsăm amprenta în tot ceea ce concepem. Arhitectura e artă. E poezie.

Și de data aceasta palmaresul se vedește bogat: Alexei Konstantinov a cîștigat premiul doi, la un concurs internațional pentru monumentul eroilor Varșoviei și premiul întâi la concursul pentru Casa-muzeu a marelui Ţiolkovski. Acum, el se ocupă de profilul arhitectonic al unor clădiri gen hotel pentru tinerii necăsătoriți sau de curînd căsătoriți, clădiri în care tinerii își așteaptă, în liniște și certitudine, noul apartament. E un cvartir vremelnic, dar și comod.

Al treilea este Valentin Kiselev, de profesie constructor de avioane. Și aici, tradiția meseriei e bogată. Jukovski asamblase aripile avionului clasic. Cikalov zburase primul peste pol. Meresiev devenise un erou aviator al Marelui Război. Tupolev, Iliușin, Iakovlev și Mikoian formează un patulater de aur al avioanelor civile și militare... Zborul, recent, pînă la Londra, fără escală. Zborul și mai recent, pînă la Polul Sud. Iată de la ce coordonate pleacă Valentin Kiselev. Și pleacă bine.

Totuși și de aici se poate visa. Și încă cu aripi largi! Valentin visează un avion de pasageri total lipsit de trepidație. Visează cabine pentru pasageri ca în vagoanele de dormit. Deci o nouă asamblare a profilului avionului și o nouă statonnicire a sistemului de mașini. Și ce mai visează? O altoire de helicopter pe avion și hidroavion — deci un avion care să umble, să zboare, să stea în aer și să plutească pe ape.

Mare vis. Oarecum de Jules Verne. Dar sigur și posibil. Fiindcă are serioase rădăcini științifice, pînă la logaritmi.

Iată cele trei deziderate majore ale celor trei specialiști. Ele au tinerete, dar o tinerete bogată în căutări și soluții. Ele sint romantice, și chiar stilistic, cuvîntul romantic are frecvență obișnuită în frazele tuturor celor trei specialiști interpeleți. E însă aici romantismul revoluționar care intră ca parte componentă în realismul socialist! Deci ele nu țin de gratuitatea unei tinereți romănțioase, ci de certitudinea științei realist socialiste. Visul lor e frumos și realizabil. Prin cercurile concentrice ale entuziasmului epocii comuniste, aceste vise devin un bun comun al întregului tineret sovietic, devin o statistică completă a generației, de parcă aforismul lui Corneille că „valoarea nu așteaptă vârsta” ar fi scris azi, în U.R.S.S.

Lăsăm domnului Kennedy melancolia de-a nu avea promoții suficiente de ingineri. Ii mai lăsăm însă aceeași melancolică grije și pentru plasarea în producție a foarte mulților ingineri șomeri. Nouă ne revine sarcina nobilă de a ridica la mari altitudini fericirea.

Ceea ce facem și vom face, cu deplin succes.

Al. Andrițoiu

...cialiști din Iaroslavl au cerut să plece la sate pentru a munci în agriculturii Viktor Jukov și Svetlana Iarlikova și tehnicianul Vadim Andreev

...Filippovici. Pe alfa și constelația Văcaru-

...ne frinele. fugi de sub picioare, se auziră trosnete, nericul, pe care doar lămpile de avarie. In fața mea „înotau” bilele de biliard, o rea după tabloul lui Șişkin „Dimineața în țirna pe perete și — să nu-mi cred ochi-ooană, dar de nerecunoscut. Bătrînul cosul metalic, care ar fi trebuit să-i stea pe lui, sărise din loc și atirna numai de un an alt cap rotund, mic, cu bujori în obraji panglici. Capul ăsta mă privea cu ochi-

...cambuze, în compartimente, la posturile de comandă. Mecanismele lor fragile, delicate, nu putuseră rezista șocului.

A trebuit să preiau comanda. La bordul astronavei eram cel mai în vîrstă, cel mai experimentat. Micuța Galocika îmi aruncă printre genele ei tremurătoare o privire de parc-ar fi vrut să spună: „Și acum, cînd ne întoarceam acasă?” Era limpede, aștepta să iau o hotărîre.

M-am apucat să-l repar pe Kliotkin. Și am regretat de un milion de ori că la școală și la institut n-am prea dat atenție ciberneticii, bionicii și altor asemenea științe. De nenumărate ori l-am montat, l-am demontat și iar l-am montat pe Kliotkin. Dar robotul nu se mișca.

Mi-am șters sudoarea rece care-mi brobona fruntea. „Finita la comedia! Iată-ne călători pentru eternitate” — îmi fulgeră prin minte.

— Pe Venus! (Aproape plîngînd Galocika se repezi la Kliotkin și-i dădu una cu ciocanul în cap.) Ridică-te!

În aceeași clipă Kliotkin se ridică în coate, cîncănînd din radiatoare.

— Oameni? se miră el. De unde naiba or fi răsărit?

...Pe urmă, totul a mers ca pe roate. În numai cîteva ore Kliotkin i-a pus în funcțiune pe ceilalți roboți care au pornit la treabă.

...Un disc de un portocaliu palid stătea suspendat în abisul negru. Era Pluton, planeta situată la marginea sistemului solar. Mă aflam, împreună cu Galocika, în cabina de navigație. Ne trebuiseră trei ani pentru a-l repara pe Kliotkin, apoi „Molecula”,

pe care, urmînd-o din loc, am apropiat-o de Soare. Asta însemna, pe puțin, jumătate de secol pe Pămînt.

— Ei, i-am spus într-o zi Galocikăi, o să aterizăm, dar gîndește-te că prietenele tale sint femei bătrîne.

Galocika oftă. În acești trei ani se schimbase, se făcuse parcă mai frumoasă!

— Și cu mine o să fie la fel, am continuat eu. Probabil că prietenii m-au și uitat. Pețka Vozlikov o fi avînd o droaie de nepoți.

— Știi ceva? sări de-odată Galocika. Am găsit soluția: ca să nu te mai apese singurătatea, am putea să ne căsătorim. Nu minți, mă iubești, asta se vede de la o poștă. Iar eu...

Un robot își viri nasul în cabina de navigație, dar vîzîndu-ne îmbrățișați, roși dintr-o lampă și ieși discret închizînd ușa. Cred că era Kliotkin, pentru că-l reglasem cu mina mea, cum scrie la carte!

Ce mai încolo încoace, totul s-a petrecut ca într-o povestire fantastică din secolul XXI.

In romînește de AL. BRĂTESCU

Vă amintiți?

Întîi a apărut pe ecran o pereche de cizme lustruite ca oglindă; apoi — și restul uniformei, la fel de impecabilă, de pusă la punct ca pentru o importantă paradă militară. Posesorul ei — un copilandru abia ieșit de pe băncile școlii, cu buzele răsfrînte copilărește dar pe care le vrea severe, cu privirea, dezarmant albastră, încruntată, aspră: sublocotenentul Șura Ivlev.

A venit de la școala militară din Kazan direct pe front, în ultima zi a războiului. Cunoaște la perfecție litera regulamentului și se visează erou așa cum se visează toți cei de vîrstă lui. Dar nu știe nimic despre război și-i profund dezamăgit, mai mult — jignit, cînd maiorul, în loc de comanda unui pluton și o misiune importantă — dacă s-ar putea cea mai importantă — îi încredințează o femeie însărcinată, o nemțoaică, deci potențial o duș-

FERMECĂTORUL ȘURA IVLEV

mancă, și un rănit care urmează a fi transportați la un spital dintr-o altă localitate.

Și în această singură zi, în această ultimă zi a războiului, Șura Ivlev înțelege ce-i viața și ce-i moartea, cunoaște profunzimile durerii și bucuriei omenești. Într-o singură zi, trece prin toată școala vieții, fiindcă primește lecțiile ei cele mai grele. Din această zi, Șura, care își riscă anii tineri pentru a salva două ființe: o femeie și un copil care vine pe lume odată cu pacea mult așteptată, va privi altfel viața, oamenii.

Vă amintiți? Acum are cizmele prăfuite, uniforma îi este în neorindinală, bluza militară a rămas fără un nasture, pe fața lui tinără se citește o mare oboseală și o grea experiență, dar în privirea dezarmant albastră arde nealterată flacăra pură a umanismului, a înaltului umanism sovietic, flacăra demnității omenești.

Poate că n-ar fi trebuit să amintesc toate acestea. Marele film sovietic „Pace noului venit”, cu multe sale scene antologice, este prea prezent în mintea spectatorilor noștri. Dar n-am putut să le ocolesc cînd m-am apucat să astern pe hîrtie cîteva cuvinte despre neuitatul interpret al lui Șura Ivlev, tinărul actor Alexandr Demianenko. Iți trebuie un mare talent ca să străbați drumul de la Șura fercheșul, venit ca pentru paradă, la Șura greu încercatul de la sfîrșit, să fii, odată cu eroul, într-o singură zi, ostaș, protector al marelui act al materității și diplomat, să trăzești, odată cu eroul, în inima spectatorului un sentiment de respect profund și afectuos — sentiment deosebit de prețios în artă.

Alexandr Demianenko se numără incontestabil printre tinerii și marile speranțe ale cinematografului sovietic. Creația lui de neuitat din „Pace noului venit” îi consacra talentul viguros care se manifestase și cu alte prilejuri, dar n-a dat nicăieri ca aici măsura posibilităților sale.

Cînd era în anul II, cuplul de regizori Alov și Naumov, pe care i-am cunoscut personal în 1957, în timpul Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților de la Moscova, i-a încredințat un rol în filmul „Mai tare ca moartea”. Apoi a apărut și în alte filme, printre care „Întîlnire pe cablu” care a rîlăt recent la noi. După aceea, a urmat „Pace noului venit”...

Primește, Alexandr Demianenko, neuitat Șura Ivlev, felicitările unui coleg și admirator din România.

Iurie Darie

Laureat al Premiului de Stat

EROUL NIMICNICIEI

Marele roman „Viața lui Klim Samghin“, publicat recent într-o nouă ediție românească, a început să apară la sfârșitul primului deceniu de existență a puterii sovietice. Ultimul volum, al patrulea, rămas neterminat, a fost publicat după moartea scriitorului și este, după cum se știe, cea mai importantă lucrare postumă a lui Maxim Gorki.

Judecând după intențiile declarate ale autorului, acest vast roman, operă epică fundamentală a literaturii universale, și-a propus să fie sinteza documentar-artistică a celor patru decenii de avânt revoluționar care au precedat și pregătit saltul istoric din Octombrie 1917 și, în același timp, o radiografie necruțată de adevărată a „samghinismului“ ca expresie tipică a destinului intelectualității mic-burgheze. Gorki a realizat cu strălucire acest dublu deziderat pe care-l considera esențial pentru înțelegerea epocii.

Despre mentalitatea mic-burgheză s-a scris o întreagă literatură, a scris Gorki însuși foarte mult. Dar pînă la apariția acestui roman nu exista în literatură un tip de mic-burghez care să epuizeze ideologic și artistic semnificațiile personajului, o figură remarcabilă care să cristaliceze universul său moral și social cu o forță artistică de comparat cu aceea a oare Cervantes l-a creat pe Don Quijote, Shakespeare pe Hamlet, Goethe pe Faust. Se poate spune că Gorki a îmbogățit cunoașterea omenescă în genere și literatură în special cu un tip de o însemnătate egală cu a eroilor amintiți. Cu „Viața lui Klim Samghin“ Gorki a demonstrat cât se poate de convingător că realismul socialist dispune de resurse creatoare nemărginite, că noua metodă artistică eliberează și autentifică aceste resurse, că ea reprezintă un nou și mare pas înainte nu numai în înțelegerea perspectivei istorice, dar și în practica artistică. Pentru a realiza un tip artistic de asemenea dimensiuni, de asemenea adâncime, capabil să rivalizeze cu tipurile fundamentale create de scriitorii de geniu ai trecutului, Gorki avea de întrecut dificultăți într-adevăr extraordinare, unele din ele fiind strict determinate de natura specifică a personajului său, lipsit de orice măreție, de orice patos.

Spre deosebire de eroul lui Cervantes, de pildă, sau chiar de eroii detestabili ai lui Gogol, Scodrin și Cehov, Klim Samghin marchează un pustiu lăuntric desăvârșit, este **inform**, nu are **dimensiuni** și putem spune că aproape nu are **contur** lăuntric, tocmai în această absență de contur și dimensiuni aflându-se toată noutatea sa. Însemnătatea personajului e strins legată de faptul că nu are... însemnătate. Este o figură în măsura în care ceea ce îi lipsește e tocmai figura, desenul caracterologic. Samghin se zbate o viață întreagă, face eforturi disperate tocmai pentru a obține să fie o figură determinată, cu un centru vital evident — dar nu reușește. Și din această materie diformă, Gorki trebuia să extragă un tip definitiv, o **formă** artistică memorabilă.

Performanța sa este cu atât mai uimitoare. Tipurile care au rămas în literatură, inclusiv cele negative, sînt proiectate în spațiu ca niște coloane în infinit; în bine sau în rău, ele au dimensiuni care, în perspectivă, devin uriașe. Iudușka Golovliov al lui Saltikov-Soedrin știe ce vrea și își urmărește scopul cu o energie patetică. Akaki Akakievici al lui Gogol vrea o manta. Majurul Prișibeev al lui Cehov are și el un rost în viață, are convingeri... Klim Samghin se identifică cu nimicul. Dintr-o asemenea materie era foarte greu să extragi un tip de mare înălțime artistică.

Care este totuși explicația faptului că Gorki a reușit o asemenea performanță? Explicația constă în proiectarea lui Klim Samghin pe fondul unor evenimente excepțional de importante. Romanul lui Gorki este istoria lui Klim Samghin, istoria unui suflet pustiu, dar în același timp istoria a patru decenii pline de patos, hotărâtoare pentru destinele omenirii. Nu e vorba de o pură juxtapunere, de un artificiu literar, de o convențională interferență de planuri total deosebite, în vederea obținerii unui oarecare efect... Pentru ca Samghin să fie ceea ce este, adică să nu fie **nimic** el trebuia, cu necesitate, proiectat, cu umbra sa meschină, cenușie pe fondul Revoluției. Aceasta e, în definitiv, „proiecția“ personajului, acea proiecție

în spațiul istoric fără de care un artist nu poate da viață unei figuri nemuritoare.

Pentru ca Samghin să fie ceea ce este, adică să nu fie nimic, el trebuia, cu necesitate, să fie izbit de istorie, de cea mai patetică istorie, el trebuia să se lovească de Kutuzov, eroul care în roman reprezintă perspectiva istorică.

Dacă Samghin n-ar fi avut de-a face cu revoluționarii timpului său, în primul rînd cu bolșevicul Kutuzov, dacă n-ar fi fost adus în preajma revoluției și confruntat necruțător cu evenimentele sociale, cu mișcările populare care au pregătit revoluția în Rusia, dacă el n-ar fi fost obligat să trăiască în condițiile avîntului revoluționar următor de scriitor, de la începuturile sale și pînă în imediata apropiere a zilelor lui Octombrie, el nu și-ar fi dezvăluit întreaga nimicnicie, nu s-ar fi acoperit de acea umbră jalnică și ridicolă care constituie, pe plan artistic, originalitatea sa, iar pe plan psihologic — tota sa lipsă de originalitate. Ar fi avut, ar fi părut că are originalitate, caracter, o anume independență morală și intelectuală — dar ca tip artistic n-ar fi existat și nu s-ar fi impus la dimensiunile ce-i sînt proprii în romanul lui Gorki.

Originalitatea artistică și ideologică a romanului constă în această definiție a „samghinismului“, ca expresie a mentalității intelectualiste mic-burgheze — în raport cu Revoluția, în dezvoltarea imensului gol (nu

numai istoric, dar și moral, și intelectual, și sufleteș), a pustiei și plictiselii ascunse îndărătul unei aparențe socotite multă vreme ca fiind respectabile. „Viața lui Klim Samghin“ reprezintă cea mai exactă și mai completă demascare a filistinismului din orice cunoaște literatura. O investigație necruțătoare ce n-ar fi fost posibilă deoit din perspectiva realismului socialist.

Lucian Raicu

Lectură
de R. HACIATRIAN

BREVIAR

● **DELEGAȚIA** scriitorilor sovietici la congresul Comunității europene a scriitorilor a fost alcătuită din A. Surkov, M. Bajan, A. Tvardovski, Vera Panova, Nazim Hikmet, Grigori Ciuhrai și G. Breiburd.

După terminarea Congresului, delegația sovietică a vizitat Italia.

● **REVISTA** „Moskva“ (nr. 2/1962) publică, sub titlul „Caiet berlinez“ amintirile lui Anatoli Mednikov din cel de-al doilea război mondial. Autorul a fost corespondentul Radiodifuziunii sovietice și a urmărit îndeaproape operațiunile militare din capitala Germaniei.

● **CU PRILEJUL** aniversării lui A. I. Herzen — de la nașterea căruia, la 6 aprilie, se împlinesc 150 de ani — în U.R.S.S. vor fi tipărite două volume de „Amintiri și cugetări“, un volum de „Nuvele și povestiri“ și vor fi prezentate un film documentar, „A. I. Herzen“, și un film artistic, realizat după o nvelă a scriitorului.

● **PREMIUL** „Șevcenko“, instituit de curind în R.S.S. Ucraineană, a fost decernat pentru prima oară prozatorului Oles Gonciar pentru romanul „Om și arme“, poetului Pavel Ticina pentru „Opere alese“ și compozitorului P. Maiboroda pentru o culegere de cîntece.

● **REVISTA** „Iskusstvo kino“ (nr. 2/1962) publică scenariul filmului „Oameni și fiare“, scris de regizorul Serghei Gherasimov după o idee de Tamara Makarova.

● **REVISTA** „Inostrannaia Literatura“ (nr. 2/1962) publică, la rubrica „Pagini de umor“, două schițe de Teodor Mazilu: „Maria Popescu nu vrea să fie Maria Popescu“ și „Romeo și Julietta“, în traducerea Margaretei Șipoș.

Aleksandr Prokofiev

*Din
primăveri
și veri...*

*Din primăveri și veri de-a rîndul,
Din anii multor prietenii,
Destinul meu încredințîndu-l
Acestei case, o-ndrăgii.*

*Cît murmurau în juru-i pinii!
Mălinu-n preajmă-i înflorea.
Toate cărările luminii
Din depărtări veneau spre ea.*

*În taină cobora Cuvîntul
Aici, destăinuind iubirea,
Și bucurii creștea pămîntul
Și proșpețimi, ca nicăiera.*

*Țipa-n amurguri cucuoaia
Și retrăiam aceeași zi,
Cînd zorii-și asvîrleau văpaia,
Parcă-ntr-o joacă de copii.*

*Și-atîta alb cernea mălinul,
Atîta floare, ca un fum,
Cînd ceru-și înălța seninul
Mai străveziu, mai nu știi cum.*

*Și oișini înflorau tot satul
Și liliacul, ca ecou
Al vîntului nestimpăratul,
Reaprinzîndu-se mereu.*

*De-așa viață-avui noroc!
La dracu' arderea mocniță,
Cît timp mi-e singele de joc,
Și dragostea-i nepotolită!*

În romînește de ION HOREA

49 de zile

Au trecut aproape doi ani din ziua cînd presa și posturile de radio din întreaga lume aduceau o veste neobișnuită: patru ostași sovietici au înfruntat cu un eroism supraomnesc, timp de 49 de zile, stihiele Oceanului Pacific, pe o mică ambarcațiune. Numele lui Așat Zigansin, Filip Poplavski, Anatoli Kriucikovski și Ivan Fedotov au cucerit o popularitate mondială.

Era firesc ca fapta de eroism a celor patru ostași sovietici să constituie un subiect pasionant pentru cineaști. Scenariul l-au redactat scriitorii Grigori Baklanov, Iuri Bondariov și Vladimir Tendriakov. Regia a fost încredințată lui Ghenrih Gabai, un tânăr creator, autorul apreciatului film de aventuri „Furgonul verde”. Din relatările făcute de regizorul Gabai în paginile presei sovietice, aflăm amănunte interesante cu privire la realizarea acestui film, care se intitulează „49 de zile”. Înainte de a începe filmările, Gabai a ținut să-i cunoască personal pe eroii Pacificului. El a plecat la Leningrad pentru a sta de vorbă cu Zigansin, Poplavski și Kriucikovski, actualmente elevi ai școlii navale „Lomonosov”. Flăcăii i-au povestit amănunțit întâmplări din timpul celor patruzeci și nouă de zile ale odiseei lor, trăite între viață și moarte. Cu această ocazie, talentul la desen cu care este înzestrat Așat Zigansin a fost deosebit de util realizatorului filmului. Zigansin i-a făcut nenumărate schițe întășișind ambarcațiunea și pe cei patru ostași în diferite momente ale înfruntării oceanului. Poplavski și Kriucikovski au plecat apoi împreună cu regizorul la Kronstadt. În rada acestui port, era ancorată o ambarcațiune similară celei pe care s-a petrecut epopeea oceanului. Ocupindu-și locurile, ca în urmă cu doi ani, cei doi tineri au început să reconstituie pas cu pas sirul întâmplărilor. A fost un interviu original, care i-a furnizat regizorului o cheie prețioasă pentru descifrarea aprofundată a problematicii scenariului. Ghenrih Gabai precizează că personajele filmului nu sînt pur și simplu niște reproducere după eroii reali. Caracterele lor, ca și numele de altfel, sînt diferite. Creatorii filmului au păstrat neștirbită doar o trăsătură esențială: înaltele calități morale ale oamenilor sovietici — prietenia, spiritul colectiv, într-ajuto-

EPOPEEA PACIFICULUI PE ECRANE

rarea, comportarea bazată pe principiul că omul îi este omului prieten, tovarăș, frate.

Și iată distribuția: în rolul caporalului Rahmatulin apare V. Buianovski, iar al soldatului Boikov, G. Krașennikov — ambii studenți la Institutul unional de cinematografie; ostașul Fomin este interpretat de V. Șibankov, student la școala-studio de pe lângă M.H.A.T., iar Podgornii, — de V. Pivnenko, elev al școlii teatrale din Harkov, un tânăr înzestrat cu un umor deosebit.

În timpul filmărilor, cei patru tineri au trecut cu succes probe uneori foarte dificile. Ei și-au însușit în teorie și practică toate normele navigației maritime și au devenit sportivi de primă clasă. Buianovski s-a dovedit un timonier atît de priceput, încît i s-a încredințat fără șovăire cirna ambarcațiunii chiar și la trei mîle depărtare de țarm.

Filmul a fost realizat în cea mai mare parte în mijlocul naturii, în Marea Baltică și Marea Barent, precum și în locurile unde s-a petrecut în realitate acțiunea — în largul insulelor Curile.

Dar, ca în orice film, au fost necesare și aici trucajele. Complicatele secvențe ale uraganului dezlănțuit au fost filmate în... uriașa instalație frigorifică din suburbia Fili a Moscovei. Pentru turnare, a fost eliberat marele frigorifer cu o suprafață de circa două sute de metri pătrați și o temperatură de minus 12 grade. Aici a fost instalată doar o parte a ambarcațiunii — postul de comandă. Alături a fost așezat un rezervor din care s-au pompat spre ambarcațiune doi metri cubi de apă. „Postul de comandă” a primit să se legene amețitor și s-a acoperit cu gheață. Afară era o zi călduroasă de vară. În Oceanul Pacific improvizat în frigoriferul moscovit toată lumea era însă încotoșmănită cu cojoace și pislari, pentru a înfrunta urgia uraganului.

La realizarea filmului „49 de zile” au participat, în calitate de consultanți, specialiști ai Flotei Maritime Militare a U.R.S.S.

În curînd, filmul va părăsi sala de montaj a studioului „Mosfilm” și își va începe viața proprie pe ecranele sovietice și străine.

filme pentru copii: „În ropotul tobelor”, consacrat celei de a patruzecoa aniversări a organizației sovietice de pionieri (regizor Alexei Saltikov) și „Pavluha” (regizori Semion Tumanov și Gheorghi Șciukin.)

Printre coproducțiile acestui an se numără un film consacrat revoluției cubane, la crearea căruia participă regizorul Mihail Kalatozov și operatorul Serghei Urușevski, precum și un film sovieto-italian regizat de cunoscutul cineast Giuseppe de Santis. Există de asemenea perspectiva turnării unor coproducții cu studiourile din Franța, Marea Britanie și alte țări.

Eve Kivi reapare pe ecran în primul film artistic pentru cinerama — „Ultimul viraj”

In studiourile „Mosfilm”

Dintr-un interviu acordat de Vladimir Surin, directorul general al studiourilor „Mosfilm” revistei „Sovetski film” facem cunoștință cu activitatea și preocupările actuale ale cineaștilor studioului.

Încă în cursul primelor două luni ale anului 1962 au fost terminate patru producții valoroase, create de maeștri ai ecranului sovietic: „9 zile dintr-un an” filmul regizorului Mihail Romm, avînd ca protagonist pe Alexei Batalov, „Prietenul nostru comun”, creația lui Ivan Piriiev, inspirat de viața actuală a satului colhoznic, „Rațiunea demenților”, realizat de Grigori Roșal și „Alionka” (regizor Boris Barnet), consacrat entuziaștilor de pe pămînturile destelenite.

Gheorghi Danelia, creatorul filmului „Serioja” lucrează acum la un film intitulat „Drumul mării”, care prezintă viața echipajelor de salvare. Unul din personajele principale ale acestui film este interpretat de Boris Andreev. Tînăra regizoare Iskra Babici turnează „Avansul” după un scenariu de Roza Budanțeva, un film despre viața colhoznică.

„Colegii” este titlul unui film consacrat tineretului. Eroii săi, absolvenți ai unui institut superior, sînt surprinși în primele luni de activitate în producție. Filmul are la bază o năvelă a scriitorului Vasili Akșionov și este regizat de Alexei Saharov. Vladimir Tendriakov a scris un scenariu, „Tribunalul”, a cărui acțiune se desfășoară într-un sat pierdut în taiga, în apropierea unui mare șantier. Filmul, regizat de Aida Mansarova și Vladimir Skuibin, vorbește despre înalta ținută morală a oamenilor sovietici.

Anul acesta „Mosfilmul” produce și două

FILMUL

KIM NOVAK:

„Îmi place foarte mult la Moscova”!

Kim Novak, una din „cele cinci stele” ale Hollywood-ului, a vizitat timp de zece zile U.R.S.S. la invitația Uniunii lucrătorilor din cinematografia sovietică. Actrița americană va deține unul din rolurile principale în filmul sovieto-american „Întîlnire pe un meridian îndepărtat”.

— Visez de multă vreme la această călătorie — a declarat Kim Novak. Timpul nu mi-a permis-o pînă acum. De obicei, fac cîte două filme pe an. De astă dată, după terminarea ultimului film am hotărît: e vremea s-o pornesc la drum. Nu vreau să fac un secret din faptul că unul din motivele venirii mele la Moscova îl constituie discuțiile preliminare cu colegii sovietici în vederea participării la prima coproducție sovieto-americană. E bine că „Întîlnirea pe un meridian îndepărtat” va avea loc nu numai în literatură, ci și în cinematografie. Arta apropiie popoarele, le ajută să se cunoască mai bine. Sînt convinsă de acest lucru și de aceea nu pot rămîne de-o parte.

În cele cîteva zile petrecute în capitala sovietică actrița americană a colîndat străzile și parcurile moscovite, pe care iarna le-a gătit cu podoabe strălucitoare de chiciură, a vizitat instituții, muzee de artă.

Kim Novak, scriitorul american Mitchell Wilson și regizorul sovietic Serghei Iutkevici

— Vreau să văd cît mai mult, a arătat Kim Novak. De aceea îmi încep programul în zori de zi și îl închei tîrziu după miezul nopții. Cînd mă voi întoarce acasă, recuperez eu somnul. Aici însă e păcat să dormi. Moscova este un oraș mare, de o frumusețe unică. Și ce oameni interesanți sînt locuitorii ei! Buni, prietenoși, ospitalieri. Îmi place foarte mult la Moscova!

● coproducție sovieto-italiană

„Ce e nou în Răsărit”

O echipă de filmare de la studiourile „Mosfilm”, din care face parte și regizorul italian Romolo Marcellini, turnează filmul artistic-documentar în culori pentru cinemascope „Ce e nou în Răsărit”.

— Îți trebuie o întregă viață ca să poți cunoaște Uniunea Sovietică — afirma R. Marcellini într-un interviu cu un reporter de la „Sovetskaia Rossia”. Dar și în puținul timp pe care ni l-a rezervat filmul am văzut multe lucruri noi și interesante. Mai presus de toate aș vrea să vorbesc despre Moscova. Este un oraș caracterizat printr-o viață clocotitoare, printr-un grandios elan constructiv. Este literalmente un motor uriaș care pune în mișcare întreaga țară. Am filmat serbările pomului de iarnă la Kremlin, în Sala Coloanelor, la Lujniki. Foarte interesant a fost pentru noi, cineaștii, să turnăm cîteva secvențe în minunatele săli de cursuri și în amfiteatrele Universității de pe Colinele Lenin, să facem cunoștință

cu organizarea de o uimitoare precizie a serviciilor cititorilor la Biblioteca „Lenin”. Am filmat apoi un fragment din spectacolul Ansamblului Moiseev, care reprezintă înalta artă a poporului sovietic, îi dezvăluie sufletul, tradițiile, caracterul.

Regizorul Marcellini vorbește cu mult entuziasm despre întîlnirile echipei de filmare cu muncitorii șantierului naval din Leningrad, cu tineretele perechi de la Palatul căsătoriilor, cu oamenii de artă din acest oraș. În momentul de față, regizorul italian se află în Gruzia. Obiectivul principal al filmărilor din această republică îl constituie uzina metalurgică din Rustavi. Echipa de filmare va poposi apoi la Samarkand, după care filmul va intra în faza de montaj.

Marcellini este foarte satisfăcut de conlucrarea cu cineaștii sovietici. „Mosfilmul — arată el — ne-a creat condiții optime de lucru. Iar colegii sovietici mi-au devenit prieteni foarte buni”.

A. R. L. U. S.

EXPOZIȚII VII, ATRĂGĂTOARE

Datorită preocupării ce o arată agitației vizuale, Consiliul regional A.R.L.U.S. din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară a reușit să organizeze în centrele de raioane și în stațiunile balneo-climaterice expoziții de stradă cu un conținut viu, atrăgător. Expozițiile sînt preschimbate cu regularitate, la interval de 2—3 săptămîni, între consiliile raionale sau comitetele orașenești A.R.L.U.S.

Printre aceste expoziții s-au numărat, în ultimul timp, cele intitulate „Realizări ale științei și tehnicii sovietice” (la Cristur), „Un mare program de construire a comunismului” (la Toplița), „Viața cotidiană a oamenilor sovietici” (la Odorhei), „A. S. Puskin” (la Tg. Mureș) etc.

În afară de expozițiile centrale de stradă, în întreprinderi și instituții, comisiile A.R.L.U.S. realizează sute de expoziții și fotomontaje care popularizează succesele poporului sovietic, viața și munca entuziastă pe care acesta o desfășoară pentru construirea comunismului.

Pentru sprijinirea acestei activități, Consiliul regional a confecționat 50 de fotomontaje model pe care le-a trimis comisiilor A.R.L.U.S. din întreprinderile și gospodăriile colective mai mari ale regiunii.

Tiberiu Nuridsany

Membru în biroul regional
A.R.L.U.S.

Activitatea în rîndurile tineretului

În colaborare cu Comitetul Orașenesc U.T.M., Consiliul Orașenesc A.R.L.U.S. Tîrgu-Mureș desfășoară o vie activitate în rîndurile tineretului din uzine și școli. Astfel, la cinematograful „Progresul” din localitate a fost organizat concursul „Cine știe, câștigă”, pe tema cunoscutelor opere „Pămînt destelenit” și „Soarta unui om” ale scriitorului sovietic Mihail Șolohov. În faza finală a concursului s-au prezentat zece tineri muncitori de la fabricile „Encel Mauriciu”, și „Minschi Ludovic”, fabrica de mobile „23 August”, fabrica de piele „Petofi Alexandru” și întreprinderea de stat „Mureșul”. Un alt concurs „Cine știe, câștigă” s-a desfășurat în legătură cu viața și opera lui Maxim Gorki. De mult interes s-a bucurat și concursul intitulat „Drumeți în Cosmos”, care a avut loc în sala mare a uzinei „Electro-Mureșul”.

O altă inițiativă care a atras interesul tineretului din orașul nostru a fost organizarea de simpozioane și recenzii pe marginea unor filme sovietice. După ce au vizionat în colectiv filmele „Datorie de prieten” și „Serioja”, elevii școlilor medii „Papiu Ilarian” și „Bolyai” au discutat în colectiv despre aceste filme și învățămintele lor.

Elevii școlilor sus menționate au vizionat și numeroase filme documentare, tratînd despre mărețele realizări ale științei și tehnicii sovietice. Și pe marginea acestor filme a fost organizat un concurs intitulat „Cine cunoaște mai multe despre Uniunea Sovietică”, la care au participat direct 12 elevi, precum și o numeroasă asistență.

Béla Benczel

Secretar al Consiliului orașenesc
A.R.L.U.S.-Tîrgu Mureș

A SOSIT O SCRISOARE...

De întimplările ce urmează am luat cunoștință în incinta unei mari uzine de lângă apa Mureșului. Venisem preocupat de cu totul alte probleme. Ne aflam acolo patru, dintre care trei purtau salopete unsuroase, mai potrivite împrejurărilor decît îmbrăcămintea îngrijită, de oraș, a celui de-al patrulea. Cuvintele, estompate de zgomotul asurzitor al mașinilor s-au legat simplu, firesc. Am stat de vorbă mai bine de o oră. Tema discuției? Ar putea fi rezumată astfel: oamenii timpurilor noi, problemele, năzuințele lor. Povestirea celor trei tehnicieni m-a interesat în asemenea măsură încît, în prima clipă de răgaz, m-am hotărît să o aștern pe hîrtie.

...1 ianuarie 1962. La uzina de piese de schimb și garnituri de carde „Encel Mauriciu” din Tg. Mureș, poștaşul a adus o scrisoare. O scrisoare ca multe altele și, totuși, deosebită. Deosebită, pentru că era așteptată cu emoție, cu nerăbdare. Destinatarul? Colectivul uzinei. Semnatarul, — de fapt semnatarul — colectivul uzinei sovietice „A 7-a aniversare a lui Octombrie” din Moscova. Scrisoarea nu cuprindea decît cîteva rînduri, felicitări de rigoare, dar pornite din inimă, cu prilejul noului an. Și totuși, cîte amintiri evocau ele!

...Era în 1953. Pe maidanul năpădit de bălării începuse să se ridice, văzînd cu ochii,

zidăria roșie a unor construcții. Se înălța prima uzină de carde din țară, proiectată și înzestrată cu utilaj modern, sovietic. Vasili Cikin, Ivan Ivanovici Bobenko, Alexandr Andreev sînt numai cîteva nume de ingineri și tehnicieni sovietici strîns legate de istoria, încă tînără, a acestei întreprinderi. Apoi a început să sosească materia primă — și ea sovietică.

...Procesul tehnologic era nou, uzina avea nevoie de oameni bine pregătiți, de specialiști. Au ales cîteva, i-au trimis să învețe, la Moscova. Doi ani a ținut învățătura. Doi ani, în care muncitorii de la uzina „A 7-a aniversare a lui Octombrie” s-au străduit să-i deprîndă pe tovarășii romîni cu limba și meseria lor, să-i ajute să pătrundă tainele complicatelor mașini care, abia acum, în anii liberi ai orînduirii populare, își croiau drum în țara noastră. Pe urmă, s-au întors în țară. Legăturile nu s-au întrerupt însă. Au început să-și scrie cu regularitate.

Iată și una din primele scrisori.

„Dragi prieteni. Vă mulțumim din inimă pentru tot ce ați făcut pentru noi. Dar de sfaturile voastre mai avem încă nevoie...”

Răspunsul nu s-a lăsat așteptat. A sosit curînd, în persoana inginerii Liudmila Goro-dețkaia. Împreună cu ea s-a reușit să se îmbunătățească mult structura materiei prime.

Și iată o altă scrisoare: în ea e vorba de o anume sîrmă de carde care se oxida în magazii, înainte de a putea fi folosită. Răspunsul, sosit cu promptitudine, cuprindea indicațiile de conservare în bune condițiuni.

...Într-un rînd au început să lipsească discurile de polizor. Dacă ar fi fost procurate pe căi obișnuite, ar fi durat mult. Așa că cei din Tg. Mureș s-au adresat din nou prietenilor din îndepărtata Moscova. Pietrele, pe al căror ambalaj erau însemnate în limba rusă numele și adresa fabricii „Encel Mauriciu” au sosit la timp. În scrisoarea care le-a urmat, muncitorii moscoviți scriau: „Ați procedat bine, sînteți ca și ai noștri, nu vă puteam lăsa să așteptați”.

Emoționante, pătrunse de a-dîncă semnificație sînt și alte scrisori din teancul păstrat cu grijă de cei trei tehnicieni.

Ele exprimă cu elocvență relațiile de tip nou, generate de socialism, între popoare diferite. Căci schimbul de corespondență al muncitorilor de la „Encel Mauriciu” nu reprezintă un caz izolat. Asemenea scrisori se scriu cu sutele, nu numai în regiunea Mureș-Autonomă Maghiară ci și în multe, multe alte părți ale țării noastre. Ele sînt file ce se adaugă zilnic voluminoasei cărți a prieteniei pe care o scriu astăzi popoarele romîni și sovietici.

Al. B.

Pe stadionul de iarnă din Moscova, Tatiana Șelkanova a stabilit un nou record mondial la săritura în lungime pe teren acoperit: 6,29 m.

POȘTA REDAȚIEI

GABRIEL VANDICI, Timișoara: Iată adresa unei eleve sovietice: Tamara Iașina, gorod Saratov, 3-ia Proletarka, 2-oi Millerovski proezd, dom nr. 2.

A. REINER, București: 1) Dacă doriți să vi se publice adresa, scrieți revistei „Tineretului lumii”, ediția în limba romînă, Piața Școlii nr. 1 București. 2) Adresa unui tînăr din Kișinău: Ion Ursu, str. Frunze nr. 104, Kișinev, Moldavskaia S.S.R.

ANA SELEJAN, Arad: Vă comunicăm adresa unui colecționar de fotografii ale actorilor de film: Vladimir Suzdaloski, gorod Tomsk, ulița Gagarina, nr. 10. E student la medicină.

MILICA DORU și LIVIA POPOVICI, Galați: Iată adresele unor tineri sovietici: Iuri Savcenko, gorod Baku, glavpocita, Dovostrebovania; Boris Rudakov, gorod Leningrad, ulița Voitika, dom 31, k. 48.

M. DUMITRU, Galați: Adresa cerută de dv.: Liuda Lihățka, gorod Donețk, 44, ulița Viliamsa, dom 9 kv. 1.

MARIANA ȚIU, Craiova: Putem să vă comunicăm adresa unei eleve din Saratov: Liuba Silantieva, 3-ia Proletarka, Protocikaia ulița, dom nr. 5. Are 14 ani și este elevă la școala medie nr. 22 din această localitate. Dacă doriți, puteți adresa scrisoarea elevilor clasei a VII-a B de la aceeași școală.

NICOLAE HAVRELIUC, Siret: 1) Puteți scrie în limba romînă. 2) Liubov Orlova continuă să lucreze la teatrul „Mossoviet” din Moscova. Ea a interpretat și unul din rolurile principale în filmul „Suvenir din Rusia”, turnat anul trecut la „Mosfilm”. 3) Credem că vă puteți adresa revistei „Teatrul” a cărei redacție se află în str. C-tin Mille nr. 5, București.

C-TIN COMȘA, Brașov: Rezultatele concursului de reportaje s-au publicat în nr. 6 din 9 februarie a.c. al revistei noastre.

DORU OANCE, Bocșa-Romînă: citiți răspunsul dat mai sus cititoarei Mariana Țiu.

H. CEAPRAGA, Timișoara: Adresa unei tinere din Leningrad: Tatiana Nikitenko, gorod Leningrad P-3, ulița Șciorsa dom 27. kv. 5.

EUGENIA FRĂȘIE și GABRIELA BĂCIUCU, Timișoara: Vă vom satisface dorința într-unul din numerele viitoare.

ONIȚA BADEA, Zimnicea: Ne pare rău, dar nu posedăm amănunte în legătură cu problema ce vă interesează.

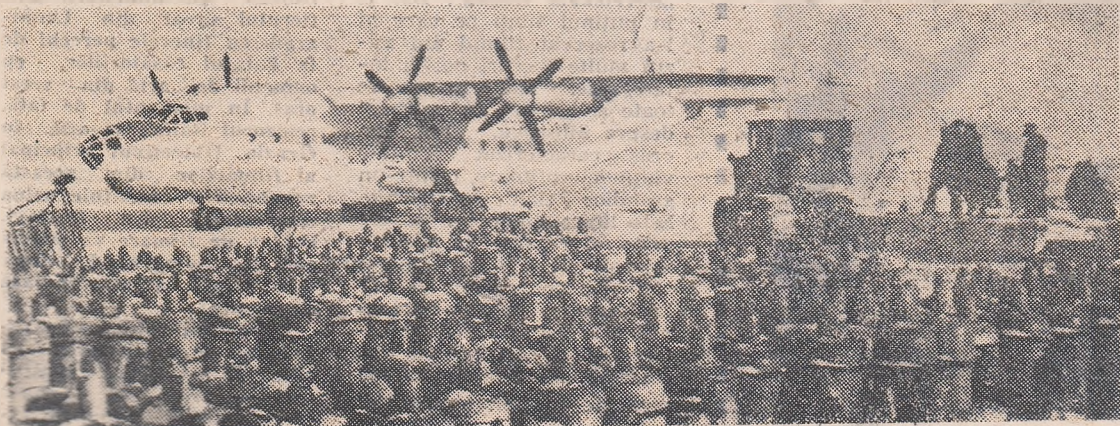
MARIA PETRESCU, Zimnicea: 1) Cele două actrițe sînt într-adevăr surori. 2) Tatianei Samoilova scrieți-i la Teatrul „V. V. Maiakovski” din Moscova.

IUR RADULESCU, Reșița: Vă facem cunoscută adresa unei tinere din Magnitogorsk, căreia îi place foarte mult muzica ușoară și populară romînească — Galina Semionova, gorod Magnitogorsk, n/b Urala, ul. Kalinina 38, kv. 16.

ROMICA GHICA, com. Itești, raionul Bacău: Deoarece nu indicați și orașul unde locuieste, nu vă putem da informațiile dorite. În general, asemenea călătorii se organizează prin oficiul de turism O.N.T. „Carpați”. Vă puteți adresa biroului internațional al O.N.T.-ului, B-dul Republicii nr. 4, București.

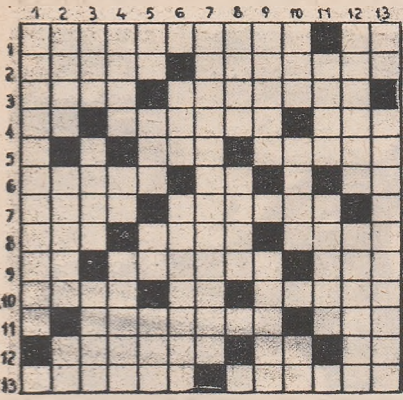
VIORIEL MOLDOVAN, Tg. Mureș: Răspunsul dv. este bun. Alte amănunte nu cunoaștem.

IRINEL CULCESCU, com. Grajdibod, raionul Corabia: Iată adresa unui tînăr care a absolvit școala medie, lucrează într-un colhoz și totodată urmează cursurile fără frecvență ale Universității populare de artă: Iuri Kovirin, selo Karagaș, ul. S. Lazo, 67, Tiraspolskii raion.

Noua expediție științifică polară „Sever 14” va explora un spațiu uriaș cuprins între Țara lui Franz Josef, Polul Nord și Marea Ciukotka. În fotografie: se pregătește un nou transport pentru lemerarii cercetători ai ghejurilor

Teatru muzical

tinescu — Locul de start sau de popas al trenurilor 9) Tăcere! — Operă de Ceaikovski, după poemul „Poltava” de Pușkin — „... Carlos”, operă de Verdi 10) Karaev, autorul baletelor „Cele șapte frumoase” și „In calea trăsnetului” — In afară! — Pomii fructiferi 11) Precizări antice — Fluvii întâlnit în tetralogia „Inelul Nibelungilor” de Wagner 12) Cu ritm — Nota care dă tonul — In opera „Norma”! 13) Li întâlnim în baletul „Fintina din Bakcisarai” — Personaj din același balet.

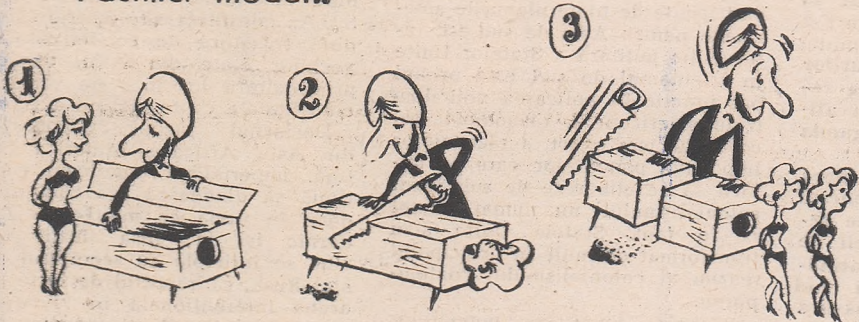
VERTICAL: 1) Autorul operei „Rusalka” 2) ... Hacıaturian, autorul baletelor „Fericirea”, „Spartacus” și „Gaianeh” — A mișca repede — Rea! 3) Fără luciu — Ivan Susanin, din opera lui Glinka — Roire 4) Iubit (arh.) — Peri! — Operă de Flotow 5) Afirmație — Prefix — Soare — Poet arab 6) Lugojana — „... din Zaporozje”, balet de Glier 7) Suită de balet de Stravinski (3 cuv.) 8) Zburător legendar — Othello 9) Ladă cu cap — Pronume 10) Nume arab — Koșevoi, conducătorul organizației „Ținura Gardă” din opera cu același nume de Meitus — Ate! 11) Localitate în Italia — Iubitul Leilei din opera „Pescuitorii de perle” de Bizet. 12) A poști — Iubita lui Almaviva din opera comică „Bărbierul din Sevilla” de Rossini 13) Posesiv — Autorul operei „Aleko”, după poemul „Țigani” de Pușkin.

ORIZONTAL: 1) Operă de Ceaikovski, după o nuvelă de Pușkin (3 cuv.) — Igor Stravinski 2) „Călărețul de ...”, balet de Glier — Operetă de Kovner 3) „... de aur”, balet de Malakevici — A compus baletetele „Fintina din Bakcisarai”, „Flăcările Parisului” și „Prizonierul din Caucaz” 4) Gem! — „... Gardă”, operă de Iulii Meitus după romanul lui A. Fadeev — Rînd 5) Cub de joc — Invirtitură 6) Personaj din opereta „Vint de libertate” de Dunaevski — Partenera lui — Interjecție 7) „Cneazul ...”, operă de Borodin — Operă de Bizet 8) Afluent al Dunării — Soția lui Foma din drama muzicală „Pană Lespea” „Rusalim” de Paul Constan-

UMOR

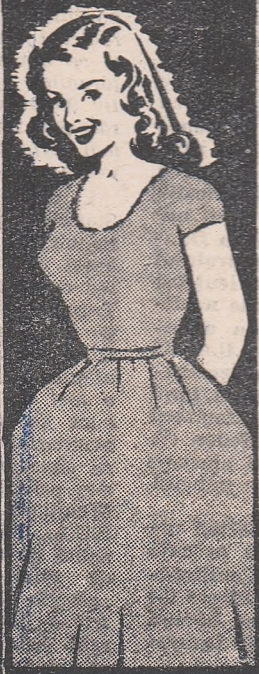
Fachirul modern

Desene de R. Matiușin

Noile produse de parfumerie create de fabrica „MACUL ROȘU”, satisfac toate gusturile, rivalizând cu cele mai bune produse străine.

- Parfumul **Sputnik** cu o prezentare originală, foarte atrăgătoare, indicat pentru cadouri.
- Parfumul și apa de colonie **Traviata** au miros distins și persistent, fiind indicate pentru spectacole, serate etc.
- Parfumul, esența de parfum și apa de colonie **Mona Lisa** dau o notă de distincție.
- Parfumul **Extaz**, da un farmec deosebit. Prezentat în sticlă originală, ambalată într-o pungă din material plastic, poate fi purtat ușor în poșetă.
- Parfumul și apa de colonie **Darclée** au o notă apreciată de cunoscătoare.
- Parfumul și apa de colonie **Manon** au miros discret.
- Parfumul **Arleziana** are o mare persistență. Este indicat pentru ținuta de seară, recepții sau spectacole.
- Esența de parfum, parfumul și apa de colonie **Santal**, au miros suav, tineresc.
- Apa de colonie concentrată **Miraj** are un miros distins și apreciat.
- Apa de colonie **Habanera**, cu miros sobru, floral.
- Apa de colonie **Lakme**, amintește mirosul florilor tropicale.
- Apa de colonie **Lavandă ambrata**, cu miros de lavandă și paciuli, este destinată în special bărbaților.
- Apa de colonie **Farina dubla**, are un efect inviorator și racoritor.

FOLOSITI noile produse cosmetice ale fabricii „FLACĂRA”, realizate după rețete noi.

Crema nutritivă **FLORA**, pentru tenuri normale sau uscate, pe bază de extracte de flori, ambalată în borcane elegante din masă plastică.

Loțiunea tonică cu camfor **FLORA**, cu efect astringent, împotriva porilor dilatați.

Pudra cremă **FLORA**, combinație de pudră și cremă, plăcut parfumată, ambalată în tuburi metalice.

Cereți pretutindeni

STOFELE DE CALITATE

LIBERTATEA

SIBIU

Bogat și variat sortiment de desene și culori

I.I.S.

bomboane fondante

CIOCOLATĂ Mokka CU LAPTE

ciocolată amăruie

coramele cu lapte

Drageuri DE CIOCOLATĂ CU VANILIE ȘI ALUNE

Consumați

PRODUSELE ZAHAROASE

DEZROBIREA

Sunt delicioase

Dezrobirea BRĂȘOV

„În fiecare sticlă un izvor de sănătate!”

SLANIC · HEBE · MALNAS CACIULATA · LIPOVA VILCELE

Beti

APE MINERALE NATURALE

se găsesc de vânzare

LA MAGAZINELE ALIMENTARE, ... CENTRE DE CURĂ ȘI RACORITOARE ...

Două poziții

față de dezarmare

În cea de-a doua săptămână a lucrărilor Comitetului celor 18 state pentru dezarmare, pe culoare și la Casa presei — acolo unde „bursa” de știri reacționează cu promptitudine la toate noutățile — tema principală a discuțiilor era conținutul cuvântării șefului guvernului sovietic N. S. Hrușciov, rostită la întâlnirea cu alegătorii din circumscripția electorală Kalinin din Moscova. Din conținutul acestei cuvântări, bogată în idei legate atât de construcția desfașurată a comunismului în Uniunea Sovietică cât și de viața internațională actuală, corespondenții occidentali se arată preocupați de anunțarea de către șeful guvernului sovietic a realizării de către oamenii de știință din U.R.S.S. a „rachetei globale”, acea armă absolută împotriva căreia tehnica de luptă modernă nu a izbutit până la ora actuală să găsească un răspuns. Confundând intenționat politica sovietică cu cea a vreunei puteri occidentale, corespondenții occidentali — acționând vădit inspirați de punctul de vedere oficial al Washingtonului — vorbesc și scriu despre „neliniștea față de noua amenințare”. Oricine, însă, își dă seama că noua rachetă globală în mâna Uniunii Sovietice reprezintă o armă a păcii, un factor menit să potolească poftele manifestate cu deosebit nesăț în ultima vreme în Occident de a porni vreo aventură agresivă împotriva statelor socialiste.

Opinia publică nu a întârziat să-și exprime satisfacția că tocmai Uniunea Sovietică deține noua rachetă globală, deoarece această armă teribilă — a cărei punere la punct constituie un factor nou nu numai în strategia militară ci și în cea politică — trebuie să deschidă, prin însăși existența ei, un drum larg înfăptuirii dezarmării generale și totale.

Mulți califică cuvântarea șefului guvernului sovietic ca o pledoarie în favoarea dezarmării și păcii. Să amintim de pildă, părerea ziarului italian „Il Giorno” care apare la Milano: „Aceasta a fost o cuvântare pătrunsă de spiritul destinderii încordării. Până și părțile cuvântării în care se polemiza cu America s-au încheiat invariabil cu un apel la coexistență”; sau cea a ziarului norvegian „Aftenposten” care scria: „Hrușciov cheamă pe conducătorii S.U.A. să înțeleagă că în caz de război nu se poate garanta securitatea populației S.U.A. Dezarmarea generală și totală este unica ieșire cu putință din situația creată”.

În ceea ce privește evoluția lucrărilor propriu zise ale comitetului, s-au precizat de acum pozițiile celor trei grupuri de state care participă la conferință: statele socialiste, statele legate de blocul militar N.A.T.O. și statele neutre.

Sutele de ziariști din toate țările lumii care urmăresc lucrările conferinței continuă să-și concentreze atenția asupra noilor propuneri prezentate de Uniunea Sovietică în Comitetul celor 18. Se remarcă în mod deosebit caracterul concret al acestei propuneri, deplina ei concordanță cu hotărârile celei de-a 16-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., cu declarația de principii sovieto-americane în problema dezarmării. Amplul document prezentat de A. A. Gromiko, în numele guvernului sovietic propune ca țel final al actualelor tratative de la Geneva, încheierea unui acord internațional care, într-un termen relativ scurt, să asigure lichidarea întregii mașini militare a statelor și prin urmare să excludă războiul din viața societății.

Acum, la Geneva, chiar și în acele cercuri în care de obicei domină ideile preconceptuate, sădite de aparatul de propagandă al N.A.T.O., nimeni nu îndrăznește să neghe însemnătatea acestor propuneri sau să le califice, așa cum se obișnuia în trecut drept „propagandă”. Apreciind caracterul realist al propunerilor U.R.S.S., ziarul londonez „Times” scria că „Uniunea Sovietică propune să se înfăptuiască măsurile de dezarmare pe etape, astfel încât nici un stat să nu obțină vreun avantaj”. Poziției constructive a Uniunii Sovietice i se adaugă eforturile celorlalte țări socialiste care, susținând planul de dezarmare generală și totală, s-au pregătit pentru a aduce o contribuție la progresul dezarmării.

Exprimând hotărârile delegației R. P. Romine de a depune toate stăruințele și de a aduce întreaga sa contribuție la îndeplinirea mandatului încredințat Comitetului celor 18 state prin rezoluția Adunării Generale a O.N.U., ministrul de Externe al R. P. Romine, C. Mănescu a subliniat că controlul trebuie conceput ca o parte componentă a procesului de dezarmare generală și totală. Sprijinind prevederile proiectului de tratat prezentat de delegația sovietică, delegația română a prezentat la rândul ei o serie de propuneri menite să înlesnească atingerea țelului final al lucrărilor Comitetului celor 18 state — înfăptuirea dezarmării generale și totale.

Distanța care separă pozițiile la Geneva poate fi apreciată chiar și după faptul că

în timp ce delegația sovietică a prezentat proiectul unui viitor tratat de dezarmare, cea americană nu a făcut prin glasul secretarului de stat Rusk decât să reia propuneri mai vechi făcute de președintele Kennedy în septembrie 1961, legate de formula compromisă a controlului exagerat și disproporționat față de dezarmare. Dacă oficial delegația americană a anunțat că țelul său ar fi „o diminuare a curbei înarmărilor”, în realitate — după expresia unor corespondenți — dl. Rusk și suita sa nu s-au prezentat aproape cu nimic...

Pentru concepția americană asupra lucrărilor Comitetului celor 18 este concludentă aprecierea revistei americane „Business Week” care în trecut a elogiat nu o dată „binefacerile” cursei înarmărilor aducătoare de profituri fabuloase monopolurilor; revista consideră că întâlnirea de la Geneva, ar fi „un duel înverșunat între Est și Vest” pentru a capta bunăvoința opiniei publice”. Exprimând părerea cercurilor celor mai belicoase din S.U.A., revista refuză să vadă în problema dezarmării altceva decât un pretext pentru propaganda războiului rece.

Refuzul american de a accepta ideea conținută în mesajul secretarului general al O.N.U., cu privire la crearea de zone denuclearizate, ca și anunțarea hotărârii de reluare a experiențelor nucleare în atmosferă la sfârșitul lunii aprilie, atunci când conferința de la Geneva va fi în măsură să concretizeze cele discutate, fac parte din aceeași politică dusă de cercurile conducătoare din S.U.A.

Din expunerile făcute de reprezentanții statelor neutre a reieșit aportul pe care aceste țări pot să-l aducă la rezolvarea problemei dezarmării. De altfel, participării occidentale la tratative sînt neliniștiți de poziția pe care o adoptă aceste țări. În cercurile occidentale nu se ascunde faptul că această poziție nu coincide în mare parte cu planurile și intențiile cercurilor conducătoare ale N.A.T.O. „La Geneva se creează din ce în ce mai mult impresia — subliniază ziarul elevetian „National Zeitung” — că în problema dezarmării Occidentul nu va putea probabil să conteze pe sprijinul țărilor participante la conferință care nu fac parte din nici un bloc. Aceste țări vor lupta pentru dezarmare prin toate mijloacele pe care le au la dispoziție”. În legătură cu poziția adoptată de țările neutre, la Geneva se relevă că în rîndul acestor țări proiectul sovietic de dezarmare a stîrnit o reacție pozitivă. Pentru poziția americană a fost evident o zi neagră atunci când ministrul de Externe brazilian, Santiago Dantas, s-a pronunțat în favoarea controlului național asupra interzicerii experiențelor nucleare. După cum s-a aflat pe cale neoficială, reprezentantul Indiei, Menon a întreprins un demers solicitînd ca S.U.A. să renunțe la experiențele nucleare programate în insula Christmas la sfîrșitul lunii aprilie. Corespondentul agenției Associated Press aprecia că „atît poziția lui Menon cît și cea a lui Dantas par să fie mai aproape de dezideratul sovieticilor decît de punctul de vedere al Statelor Unite”.

A emite o apreciere asupra evoluției ulterioare a conferinței este la ora actuală prematur. Pe măsură ce lucrările Comitetului celor 18 state progresează, se vedește tot mai mult sprijinul larg de care se bucură poziția țărilor socialiste în rîndurile tuturor popoarelor lumii.

Z. Florea

Luptele de stradă au adăugat un fenomen obișnuit pe străzile Saigonului — capitala Vietnamului de sud

Conchistadorii de astăzi

Conchistadorii au fost numiți curierii spanioli ai Americii Latine din secolele XV și XVI. Ei se caracterizau printr-o cruzime neobișnuită față de popoarele înrobite deși la ei în Europa se lăudau că sînt civilizați.

În vremea noastră au apărut neo-conchistadorii — imperialiștii americani — care traversează toate oceanele ca să acapareze în Asia și Africa tot ce se poate acapara. Pentru ei toate mijloacele sînt bune: și napalmul, și armele clasice, și armele special create pentru așa-numitele războaie nucleare. Imperialiștii se laudă și ei cu gradul lor de civilizație, cu „dragostea lor de libertate”.

Analiza acțiunilor imperialiștilor americani în Vietnamul de sud nu trebuie limitată la coordonatele geografice, politice sau strategice ale acestei țări. Acțiunile S.U.A. în partea de sud a Vietnamului sînt legate de toate planurile americane pentru Asia de sud-est. Intervenția militară a Statelor Unite în Vietnamul de sud este primul pas practic în aplicarea noii doctrine americane a războaielor locale sau, mai exact, a războaielor împotriva popoarelor care au hotărît să se elibereze de sub jugul colonialismului nu numai formal ci în fapt. Statele Unite s-au transformat de mult în principalul reazim al colonialismului contemporan.

Războiul împotriva popoarelor care luptă pentru eliberarea definitivă de sub jugul colonialismului și al marionetelor lui este camuflat sub steagul anticomunismului. Cu toate acestea, caracterul fals al anticomunismului este tot mai puternic demascat de desfășurarea implacabilă a evenimentelor, așa cum se întîmplă și în Vietnamul de sud.

Recent, „New York Times” a publicat scrisoarea lui Corliss Lamont, publicist și fruntaș al vieții publice din S.U.A. care apreciază evenimentele din Vietnamul de sud „ca o mare răscoală a poporului, care capătă deseori caracterul unui război de partizani și se bucură de sprijinul larg al țărilor care se alătură aproximativ 90 la sută din populație — o răscoală împotriva unuia din cele mai criminale și inapoiate guverne de glob”.

La drept vorbind, pe cine apără Statele Unite în Vietnamul de sud împotriva poporului? Nici din acest fapt ziarele americane nu fac un secret. „New York Herald Tribune”, de pildă, recunoaște făcînd că „guvernul lui Ngo Dinh Diem rămîne prin esența lui o oligarhie de mandariini, așa cum a fost de la bun început” (după cum se știe, în vechea Chină, mandariinii erau numiți funcționarii superiori, proveniți din cercurile privilegiate de feudali și latifundiați). De aici, reiese că S.U.A., liderul „lumii libere”, îi apără pe mandariinii contemporani de minia poporului. Deoarece „aceștia sînt mandariini de-ai noștri” — lămurește „New York Herald Tribune”. De unde concluzia că poporul este format din comunisti și de aceea trebuie trecut prin foc și sabie, iar reacționarii

înfrăiți de soțul lui Ngo Dinh Diem sînt „de-ai noștri”, adică americani, și ei trebuie păziți prin orice mijloace.

Evenimentele din Vietnamul de sud demască cu o forță uriașă pe oamenii de stat și politicieni americani care nu sînt seama de interesele celorlalte popoare cu toate că pretind că se îngrijesc neobosit de libertatea lor. Într-un articol publicat în „New York Times”, cunoscutul comentator american Sulzberger declară cu obraznicie că Laosul, Cambodgia și Vietnamul de sud „depind aproape în întregime de voiața Statelor Unite”. Cu mult cinism el explică dezmățul clicii militariste americane prin faptul că actualul statu-quo din Asia de sud-est „nu are nici un temel”, întrucît „nu există hotare bine stabilite istorice, grupări etnice obișnuite sau sisteme economice viabile”. După cum se vede, Sulzberger, sprijinind tendințele de cîmpire ale S.U.A., desființează dintr-o singură trăsătură de condei istoria vechilor state din Asia, vestite prin cultura lor încă pe vremea cînd Statele Unite nici nu existau.

Declarînd război popoarelor din Asia, Africa și America Latină, imperialiștii americani continuă să gîndească așa cum gîndeau în urmă cu mulți ani. Zădarnic își fac însă iluzii, așa cum se întîmplă cu secretarul de stat Rusk, că raportul de forțe pe arena internațională în favoarea socialismului ar fi un fenomen de conjunctură. Sulzberger consideră, de pildă, că ar fi suficient ca președintele S.U.A. să anunțe accelerarea ritmului cursei înarmărilor, în special a pregătirii de trupe speciale pentru lupta împotriva partizanilor, pentru ca în lume totul să-și reia vechiul curs. Ce înseamnă asta: cunoscuta nesocotință a lumii capitaliste în descompunere sau o autoconsolare a politicienilor falși?

Sulzberger afirmă că S.U.A. și-ar fi dovedit prin exemplul Vietnamului de sud „capacitatea de a purta războaie locale” (?). Dar lupta împotriva poporului nu este tot una cu lupta împotriva unor armate ai căror comandanți sînt gata să capituleze pentru dolari. Aici nici un fel de detașamente „anti-partizani” nu pot să ajute și Sulzberger se prîpește trăgînd concluziile. Cu atît mai mult cu cît doctrina războaielor locale este foarte relativă în zilele noastre. Au apus de mult vremurile cînd puteau fi acaparate regiuni întregi din Mexic sau Panama, mizîndu-se pe faptul că eoul acestor întîmplări nu va ajunge la urechile popoarelor din Asia, Africa și chiar Europa. Acum destinele popoarelor sînt atît de strîns legate unele de altele încît nu mai poate fi dezlîntuit un atac izolat.

Evenimentele din Vietnamul de sud nu reprezintă un război local, așa cum afirmă propagandiștii americani, ci doar un sector al unui război vast pe care imperialismul american l-a declarat față de tuturor popoarelor din Asia, Africa și America Latină, care nu doresc să trăiască după legile junglei, ale „lumii libere”.

V. Kudrevtsev